

34-26.09.13-Η συνέντευξη Τύπου Νίκου Ανδρουλάκη στην 90η ΔΕΘ

Απομαγνητοφώνηση συνέντευξης Τύπου Νίκου Ανδρουλάκη, Προέδρου ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής στην 90^η ΔΕΘ

Κ. ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ: Καλησπέρα σας. Να σας καλωσορίσουμε στη συνέντευξη Τύπου του Προέδρου.

Θα προλάβετε να κάνετε ερωτήσεις όσο είναι δυνατόν πιο πολύ, ώστε να υπάρξει απόλυτη εικόνα των θέσεων και των προτάσεων του ΠΑΣΟΚ.

Ξεκινάμε απευθείας με τον Βαγγέλη Στολάκη από τη Μακεδονία της Κυριακής.

Β. ΣΤΟΛΑΚΗΣ («ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ»): Σας ευχαριστώ κύριε εκπρόσωπε. Καλησπέρα σας, κύριε Πρόεδρε.

Χθες παρουσιάσατε το πρόγραμμά σας και ζητήσατε από τον κόσμο να σας εμπιστευτεί, μιλώντας για ένα «συμβόλαιο τιμής». Ωστόσο, η κυβέρνηση τονίζει ότι οι προτάσεις του ΠΑΣΟΚ δεν είναι κοστολογημένες και μιλούν για «λεφτόδεντρα».

Χθες, μάλιστα, ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος έκανε λόγο για «βροχή δισεκατομμυρίων» και ανέφερε πως το μόνο που δεν έχει ακούσει από εσάς, είναι ένα ρεαλιστικό σχέδιο. Θέλω να σας ρωτήσω κύριε Πρόεδρε, πόσο κοστολογείται το πρόγραμμά σας, τι απαντάτε στη Νέα Δημοκρατία, και γιατί θεωρείτε ότι μέσα από αυτό το πρόγραμμα θα πετύχετε την πολιτική αλλαγή που θέτετε ως στόχο. Σας ευχαριστώ.

Ν. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Καταρχάς χθες στη Θεσσαλονίκη έβρεξε κυριολεκτικά, και σίγουρα δεν έβρεξε δισεκατομμύρια. Εν αντιθέσει με τον κύριο Μητσοτάκη, που σε ανάλογη παρουσία του ως αρχηγός αξιωματικής αντιπολίτευσης το 2018, είχαμε έναν κατακλυσμό του Νώε σε επίπεδο δισεκατομμυρίων και υποσχέσεων που ποτέ δεν έγιναν πράξη.

Εμείς, όπως είδατε χθες, καταθέσαμε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο που αφορά το κοινωνικό κράτος, αφορά μια νέα παραγωγική βάση, -ανταγωνιστική, ανθεκτική-, μια οικονομία που δεν στηρίζεται μόνο στο Ταμείο Ανάκαμψης, το οποίο ολοκληρώνεται, και στο real estate.

Μια οικονομία με περιφερειακή ανάπτυξη, μια οικονομία που δίνει χώρο σε παραγωγικές επενδύσεις, με φορολογικά κίνητρα, με ταχύτερες αποσβέσεις σε επίπεδο επενδύσεων, με μια ολοκληρωμένη πολιτική για το ενεργειακό κόστος, -πολύ σημαντικός συντελεστής του κόστους παραγωγής στη βιομηχανία, τη βιοτεχνία, τη μεταποίηση-. Ένα ολοκληρωμένο, ένα ολιστικό σχέδιο: πώς η Ελλάδα θα αποκτήσει μια ανθεκτική οικονομία με εξωστρέφεια και με ανταγωνιστικότητα.

Παρουσιάσαμε και συγκεκριμένα μέτρα κοινωνικής δικαιοσύνης. Εμείς τους πολίτες δεν τους αντιμετωπίζουμε ως πελάτες. Συγκεκριμένα μέτρα που αφορούν ανθρώπους που έχασαν ένα κομμάτι των εισοδημάτων τους με έναν άδικο τρόπο τα χρόνια της κρίσης: δημοσίους υπαλλήλους, συνταξιούχους, μικρομεσαίους. Όλα είναι τεκμηριωμένα, συγκεκριμένα και κοστολογημένα.

Και πάμε στη 13^η σύνταξη. Η 13^η σύνταξη, όπως την είχαμε ανακοινώσει ως μέτρο στις 17 παρεμβάσεις για το συνταξιοδοτικό, ήταν σε δύο δόσεις: η πρώτη δόση το 2027 και η δεύτερη το 2030. Η πρώτη δόση, λοιπόν, σήμερα υπολείπεται από τις ανακοινώσεις της Νέας Δημοκρατίας 60 εκατομμύρια ευρώ. Αυτή είναι η δημοσιονομική πραγματικότητα. Και ρωτώ: όταν ανακοινώσαμε το μέτρο, θυμάστε πόσο μας επιτέθηκαν; Έκαναν λόγο για «λεφτόδεντρα», για «λαϊκιστές», αλλά τελικά η πρώτη δόση με διαφορά 60 εκατομμυρίων έχει δοθεί. Και θα δοθεί και η δεύτερη δόση το 2030 με κυβέρνηση ΠΑΣΟΚ, το δημοσιονομικό κόστος είναι 840 εκατομμύρια.

13^{ος} μισθός: έχουμε δεσμευτεί ότι θα δοθεί σταδιακά. Το κόστος είναι 1.270.000.000. Το ΕΚΑΣ για τους χαμηλοσυνταξιούχους, που πραγματικά περνάνε πάρα πολύ δύσκολα, ειδικά σε αυτές τις συνθήκες ακρίβειας, είναι 540 εκατομμύρια.

Η εισφορά αλληλεγγύης είναι ουδέτερο μέτρο. Ένα ουδέτερο δημοσιονομικό μέτρο είναι η κατάργηση της εισφοράς αλληλεγγύης. Η τιμαριθμοποίηση της φορολογικής κλίμακας, για να δούμε πραγματικά εισοδήματα χωρίς η ακρίβεια να επηρεάζει τα εισοδήματα των πολιτών. Πολύ σημαντικό μέτρο: κόστος 400 εκατομμυρίων ευρώ σε βάθος τετραετίας.

Και βέβαια, η απαλλαγή από τον ΦΠΑ για τζίρους αυτοαπασχολούμενων και μικρών επιχειρήσεων, που από 10.000 ευρώ το όριο της απαλλαγής του ΦΠΑ πάει σε τζίρο 20.000 ευρώ, και αυτό το μέτρο είναι ένα ουδέτερο μέτρο.

Μιλήσαμε για τη μείωση του ΦΠΑ στα βασικά αγαθά. Αυτό δεν είναι ένα σταθερό μέτρο. Είναι ένα μέτρο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε περιόδους που κλιμακώνεται η ακρίβεια. Είναι όλα κοστολογημένα, συγκεκριμένα.

Το ΠΑΣΟΚ δεν ήρθε στη Θεσσαλονίκη για να μοιράσει το υπερπλεόνασμα, που δημιουργεί η πολιτική της Νέας Δημοκρατίας. Το ΠΑΣΟΚ παρουσίασε μια αναπτυξιακή πολιτική για την οικονομία, ώστε να έχουμε και πιο υγιή οικονομία και καλύτερα αποτελέσματα δημοσιονομικά, αλλά και καλύτερη δίκαιη κατανομή όλης της ανάπτυξης που θα υπάρχει στη χώρα. Και όχι αυτή η ανάπτυξη να είναι ένα πεδίο κερδοσκοπίας και συσσώρευσης πλούτου των ισχυρών εις βάρος της κοινωνίας.

Μ. ΛΙΑΛΙΟΥΤΗ («ΤΑ ΝΕΑ»): Καλό μεσημέρι και από μένα, κύριε Πρόεδρε. Έχετε δηλώσει σε όλους τους τόνους πως στόχος του ΠΑΣΟΚ είναι η νίκη στις επόμενες εκλογές, έστω και με μία ψήφο. Οι δημοσκοπήσεις του τελευταίου διαστήματος, ωστόσο, μετά την εμφάνιση της ΕΛΑΣ του Αλέξη Τσίπρα, δεν τον κάνουν να φαίνεται και τόσο ρεαλιστικός. Παραμένετε πεπεισμένος πως το ΠΑΣΟΚ μπορεί να κερδίσει; Ανάμεσα στην πρώτη και τη δεύτερη θέση, μήπως η δεύτερη είναι πιο εφικτή; Ευχαριστώ.

Ν. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Κυρία Λιαλιούτη, ο στόχος του ΠΑΣΟΚ δεν είναι η δεύτερη θέση. Είναι η πρώτη θέση. Και είναι η πρώτη θέση, διότι όταν ο πρώτος στόχος είναι η πολιτική αλλαγή, άρα να αλλάξει πολιτική η χώρα και να εφαρμοστεί ένα άλλο πρόγραμμα, όπως αυτό που περιέγραψα και χθες και που περιγράψω σήμερα, ο εκλογικός νόμος οδηγεί μόνο σε έναν δρόμο: να είσαι πρώτο κόμμα.

Ας είμαστε ειλικρινείς: πολιτική αλλαγή δεν μπορεί να υπάρξει αν δεν ηττηθεί η Νέα Δημοκρατία. Ο σημερινός εκλογικός νόμος δημιουργεί κάποια δεδομένα. Είσαι πρώτος και έχεις δυνατότητα να σχηματίσεις κυβέρνηση. Να γίνει κυβέρνηση χωρίς το πρώτο κόμμα είναι πάρα, πάρα πολύ δύσκολο έως απίθανο.

Γι' αυτό ο στόχος παραμένει και είναι ένας: πρώτο το ΠΑΣΟΚ, με τη δυνατότητα σχηματισμού κυβέρνησης για να έχουμε πολιτική αλλαγή και όχι μόνο εναλλαγή σε θέσεις εξουσίας. Δεν δίνω και δεν δίνουμε έναν αγώνα για την εξουσία. Δίνουμε έναν αγώνα για την πολιτική αλλαγή. Δίνουμε έναν αγώνα για την αλλαγή κουλτούρας στον τρόπο διακυβέρνησης. Ο κόσμος το λέει: δεν πάει άλλο.

Αν θέλουμε να αντιμετωπίσουμε τη διαφθορά, το πελατειακό κράτος, την ατιμωρησία, την αδιαφάνεια, την αναξιοπιστία, πρέπει να υπάρξει μια γενναία πολιτική αλλαγή, ριζοσπαστική. Μια πολιτική αλλαγή που θα κάνει την Ελλάδα μια κανονική ευρωπαϊκή χώρα, που θα σέβεται τον πολίτη και θα τον αντιμετωπίζει ως focus group σε έρευνες κοινής γνώμης, για να του δώσει ένα επίδομα και για να υφαρπάξει με αυτόν τον τρόπο την ψήφο του.

Ούτε μεγάλα λόγια, ούτε ψεύτικες υποσχέσεις, ούτε αδιαφάνεια. Η χώρα μπορεί να πάει μπροστά. Γι' αυτό θα αγωνιστούμε μέχρι τη μέρα των εθνικών εκλογών: το ΠΑΣΟΚ να είναι πρώτο κόμμα για να υπάρξει η πολιτική αλλαγή.

Κ. ΦΩΤΙΑΔΟΥ («OPEN»): Καλό μεσημέρι, Πρόεδρε. Ας υποθέσουμε ότι επιβεβαιώνονται οι δημοσκοπήσεις και η Νέα Δημοκρατία είναι πρώτο κόμμα χωρίς αυτοδυναμία. Από την άλλη, εσείς έχετε αποφασίσει από το συνέδριό σας να μη συνεργαστείτε με τη Νέα Δημοκρατία. Αυτό θα ισχύσει και στην περίπτωση που πρωθυπουργός σε ένα τέτοιο κυβερνητικό σχήμα δεν θα είναι ο Κυριάκος Μητσοτάκης, αλλά ένα άλλο πρόσωπο, είτε από τη Νέα Δημοκρατία, είτε από ένα άλλο κόμμα, ώστε να μην οδηγηθεί η χώρα σε νέες εκλογές; Σας ευχαριστώ.

N. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Κυρία Φωτιάδου, το ΠΑΣΟΚ είναι μια παράταξη με στελέχη, με όργανα, με συνέδρια. Δεν είναι μια συσπείρωση εξουσίας που σήμερα υπάρχει και αύριο μπορεί να μην υπάρχει, που δημιουργείται σε συνθήκες που μπορεί να αλλάζουν αύριο. Έχει μια ιστορία και μια διαδρομή.

Σε αυτή την παράταξη, το ανώτατο όργανο είναι το συνέδριό του. Στο συνέδριό μας πάρθηκε ομόφωνη απόφαση 5.000 συνέδρων για την πολιτική στρατηγική με την οποία θα πορευτούμε και την οποία έχουμε χαράξει. Αυτή η στρατηγική δεν αλλάζει. Το ΠΑΣΟΚ είναι η προοδευτική απάντηση στη Νέα Δημοκρατία.

Γι' αυτό, τρίτη θητεία ενός κόμματος, το οποίο δεν δείχνει σεβασμό στους θεσμούς, στον κοινοβουλευτισμό, στο Σύνταγμα, στη δικαιοσύνη, στα αδιέξοδα της κοινωνίας, και που συνεχώς με τις πολιτικές που προκρίνει, δημιουργείται μια νέα κάστα ολιγαρχίας και ενισχύεται η παλιότερη, το ΠΑΣΟΚ μόνο με έναν τρόπο μπορεί να τον αντιμετωπίσει: πολιτικά, δυναμικά, νικώντας στις επόμενες εθνικές εκλογές.

Άρα, οι αποφάσεις μας είναι αυτές που είναι και δεν αλλάζουν, γιατί είναι αξιακές και πολιτικές.

Π. ΦΩΤΕΙΝΟΣ («ΤΟ ΒΗΜΑ»): Κύριε Πρόεδρε, χθες ο κυβερνητικός εκπρόσωπος δεν αναφέρθηκε μόνο στα οικονομικά των μέτρων. Υποστήριξε επίσης ότι μερικά από αυτά τα μέτρα τα υλοποιεί ήδη η Νέα Δημοκρατία. Θα ήθελα ένα σχόλιο επ' αυτού, δεδομένου όμως ότι αυτά τα μέτρα έχουν έναν κοινωνικό χαρακτήρα, αφορούν το κοινωνικό κράτος. Μήπως σας βοηθούν να φτιάξετε νέες κοινωνικές συμμαχίες, να διευρύνετε το ακροατήριό σας με στόχο τη νίκη που είπατε πριν από λίγο, αλλά την πρώτη, ή τη δεύτερη Κυριακή;

N. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Κύριε Φωτεινέ, η κοινωνική ατζέντα για εμάς δεν είναι μια στρατηγική προεκλογικών συμμαχιών. Ιδεολογικά πιστεύουμε ότι πρέπει να ανατάξουμε όλες τις δυνάμεις της κοινωνίας. Η δημιουργική Ελλάδα δεν είναι μια θεωρία. Γι' αυτό ξεκινήσαμε από την ανάπτυξη και φτάσαμε στην ενίσχυση του κοινωνικού κράτους. Αυτά τα δύο πάνε μαζί και πάνε μαζί και με τους θεσμούς. Έχουμε, λοιπόν, μια ολιστική προσέγγιση της νέας πορείας που πρέπει να βαδίσει ο τόπος.

Όταν λοιπόν μιλάμε, παραδείγματος χάρη, για το ιδιωτικό χρέος, αυτό δεν αφορά μόνο τον άνθρωπο που χρωστάει ένα δάνειο. Αφορά όλη την οικονομία και όλη την κοινωνία. Διότι ένας άνθρωπος που θέλει να ρυθμίσει, αλλά τα funds τον εκβιάζουν και επενδύουν στην εξόντωσή του για να του πάρουν ένα ακίνητο και όχι στη ρύθμιση, αυτό είναι ζήτημα συνολικά της οικονομίας.

Ένα νέο παιδί που θα κάνει μηχανογραφικό και θα επιλέξει τη σχολή του όχι βάσει της φιλοδοξίας του και των ονείρων του, αλλά θα εξαρτηθεί η επιλογή του από την οικονομική επιφάνεια της οικογένειάς του, δεν είναι ζήτημα μόνο αυτού του ανθρώπου, του νέου ανθρώπου. Είναι ζήτημα της κοινωνίας.

Ένας άνθρωπος που έχει μια δύσκολη στιγμή στη ζωή του, μια ασθένεια, και θέλει δίπλα του το Εθνικό Σύστημα Υγείας και που δεν έχει τη δυνατότητα να πάει στον ιδιωτικό τομέα, δεν αφορά μόνο τον ίδιο. Αφορά την κοινωνία στο σύνολό της.

Εμείς θέλουμε την Ελλάδα να πάει μπροστά. Θέλουμε πρόοδο και ευημερία για όλους τους Έλληνες. Για όλους. Γι' αυτό, όλη μας η κοινωνική ατζέντα, η αναγέννηση του Εθνικού Συστήματος Υγείας με συγκεκριμένα μέτρα όπως ένας σύγχρονος υγειονομικός χάρτης, η αναγέννηση της δημόσιας παιδείας, οι κανόνες για πραγματικό μη κρατικό, μη κερδοσκοπικό πανεπιστήμιο και όχι η μετατροπή κολεγίων σε πανεπιστήμια, όπως έκανε ο νόμος Πιερρακάκη, η στεγαστική μας πολιτική με ζώνες πίεσης, ζώνες φέρουσας ικανότητας, πλαφόν σε ενοίκια σε συγκεκριμένες ζώνες, κατάργηση της Golden Visa, περιορισμό της βραχυχρόνιας μίσθωσης, μείωση των ενοικίων, όλα αυτά δεν είναι επιμέρους θέματα.

Είναι ζητήματα που πρέπει να επιλύσουμε σύντομα, διότι όσο περνούν τα χρόνια, οι ανισότητες θα φτάσουν σε τέτοια επίπεδα που το μεγαλύτερο κομμάτι της ελληνικής κοινωνίας θα πιστέψει ότι η σημερινή κατάσταση, το σημερινό πολιτικό σύστημα, ίσως και το σημερινό πολίτευμα, δεν τους κοιτά.

Και επειδή βλέπω τι γίνεται στην υπόλοιπη Ευρώπη, θα αγωνιστώ το κοινωνικό κράτος να είναι ισχυρό, δίκαιο για όλους, ώστε κανένας πολίτης να μη νιώθει ότι μένει πίσω. Κάθε πολίτης θα νιώθει ότι έχει ασφάλεια και προοπτική. Και αυτό, το ξαναλέω, δεν είναι ένα προεκλογικό σχέδιο. Είναι οι ιδέες μας, είναι οι αρχές μας, είναι οι αξίες μας και είναι ο οδικός χάρτης που θα ακολουθήσουμε ως επόμενη κυβέρνηση.

A. ΚΟΥΒΕΛΗΣ («ALPHA»): Κύριε Πρόεδρε, χθες κάνατε λόγο για επικίνδυνη πολιτική από την κυβέρνηση στα θέματα εξωτερικής πολιτικής, συγκεκριμένα στα ελληνοτουρκικά, μετά τη δήλωση για το «ντου». Το ΠΑΣΟΚ διαχρονικά προσπαθεί να υπηρετεί τεκμηριωμένα, με υπεύθυνες θέσεις, χωρίς ακρότητες και εντυπωσιασμούς, να έχει προσεγγίσεις ήπιες, ψύχραιμες στα εθνικά θέματα. Σας προβληματίζει – γιατί παραμένει αυτή η ερώτηση στον κόσμο – τι θα κάνει το ΠΑΣΟΚ της ευθύνης, αν υπάρχει ακυβερνησία στον τόπο και είναι σε εξέλιξη ένα εθνικό θέμα; Υπάρχει μια κλιμακούμενη κρίση;

N. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Ακυβερνησία δεν θα υπάρξει. Θα υπάρξει κυβέρνηση. Το ποια κυβέρνηση θα υπάρξει, δεν θα το αποφασίσουμε εμείς σήμερα. Θα το αποφασίσει με την ψήφο του ο ελληνικός λαός.

Δεν θα το αποφασίσουμε εμείς σήμερα. Θα το αποφασίσει με την ψήφο του ο ελληνικός λαός. Χθες είχα ένα χρέος, και το ΠΑΣΟΚ έχει ένα χρέος: Να παρουσιάσει ένα πρόγραμμα ευθύνης, προόδου, συνέπειας και προοπτικής. Το κάναμε. Και περιμένουμε τώρα την κοινωνία, τους πολίτες, να μας εμπιστευθούν. Αν μας εμπιστευθούν, θα υπάρχει κυβέρνηση. Και σίγουρα όχι μια κυβέρνηση βυθισμένη στην αναξιοπιστία. Τη διαφθορά και την αλαζονεία.

Γιατί, κ. Κουβέλη, εντάξει, το «Μητσοτάκης ή χάος» είναι ένα επικοινωνιακό δίλημμα, ένας εκβιασμός, αλλά το «Μητσοτάκης ή Ερντογάν» είναι αποκάλυψη της φαιδρότητας και της αλαζονείας της σημερινής κυβέρνησης. Έχουν περάσει σημαντικοί ηγέτες από αυτόν εδώ τον τόπο, εκπρόσωποι όλων των παρατάξεων. Ε, δεν φτάσαμε ποτέ στο σημερινό σημείο να ακούμε το δίλημμα «Μητσοτάκης ή Ερντογάν».

Και όσον αφορά τα εθνικά μας θέματα, μαθήματα δεν δεχόμαστε, διότι όλες οι μεγάλες εθνικές επιτυχίες έχουν τη σφραγίδα του ΠΑΣΟΚ, με κορυφαία την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση με άλυτο το Κυπριακό, μια μοναδική, τη σημαντικότερη εθνική επιτυχία της Μεταπολίτευσης.

Η άποψή μου είναι, το είπα και πέρυσι στη ΔΕΘ, η νέα αρχιτεκτονική στις ευρωτουρκικές σχέσεις. Δεν υπήρξαν «ήρεμα νερά». Ήταν ένα επικοινωνιακό κατασκεύασμα. Έχουμε πολιτική άποψη, που είναι να υπάρξει ένας μηχανισμός οικονομικής σχέσης με την Τουρκία, τέτοιος, που να βάζει ένα πλαίσιο.

Από τη μία το καρότο που αφορά την αναβάθμιση της τελωνειακής ένωσης, και από την άλλη, συγκεκριμένες ρήτρες έναντι της Τουρκίας, με κυρώσεις όταν δεν σέβεται τα κυριαρχικά δικαιώματα της Κύπρου και της Ελλάδας.

Υ. ΚΛΑΠΑ («MEGA»): Κύριε Πρόεδρε, γεια σας. Το ΠΑΣΟΚ έχει συνεργαστεί με τη Νέα Δημοκρατία, με πρωθυπουργό τότε τον Αντώνη Σαμαρά και τον Ευάγγελο Βενιζέλο ως Αντιπρόεδρο της κυβέρνησης. Μια κυβέρνηση που αναγνωρίζεται από πολλούς ότι έδωσε τις απαιτούμενες μάχες των καιρών. Φαίνεται πως ο κ. Σαμαράς θα κάνει κόμμα. Θα εξετάζατε το ενδεχόμενο συνεργασίας με τον πρώην Πρωθυπουργό;

N. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Η ενδεχόμενη ίδρυση κόμματος Σαμαρά δεν αφορά το ΠΑΣΟΚ. Αφορά, σε οποιαδήποτε εκδοχή της, τη Νέα Δημοκρατία.

Δ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ («ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»): Καλημέρα, κύριε Πρόεδρε. Αναφέρατε χθες στην ομιλία σας «σχέδιο έχουμε και μπορούμε να το κάνουμε πράξη, γιατί δεν έχουμε εξαρτήσεις». Ποιες είναι οι εξαρτήσεις των πολιτικών σας αντιπάλων και πώς επηρεάζει αυτή η θεώρησή σας πιθανές μετεκλογικές συνεργασίες; Ευχαριστώ.

N. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Κυρία Αντωνίου, η ιστορία των εξαρτήσεων δεν είναι σημερινή. Και απέναντί μου έχω έμπειρους δημοσιογράφους. Οι εξαρτήσεις φαίνονται καθημερινά. Και φαίνεται πώς αντιμετωπίζεται ένας πολιτικός ή μια παράταξη από ισχυρά μέσα και από ισχυρά συμφέροντα.

Δε νομίζω ότι κανείς πιστεύει ότι ανήκω σε αυτή την κατηγορία. Η πορεία μου είναι διαυγής. Και το θέτω συνεχώς, όχι ως κομματικό σύνθημα. Τη διαύγεια, την ανεξαρτησία, την έλλειψη δεσμεύσεων, εξαρτήσεων. Το θέτω ως δημοκρατικό καθήκον. Μπορώ να κάνω αυτά που λέω, αν έχω εξαρτήσεις;

Μα αυτά που λέω εμπεριέχουν σημαντικές συγκρούσεις με μικρά ή μεγάλα συμφέροντα. Πώς θα τα κάνω αν έχω εξαρτήσεις; Πώς; Πώς μπορώ να συγκρουστώ με τις τράπεζες όταν σήμερα έχω μια άλλη πολιτική ή μια άλλη άποψη; Και το είδαμε και στο πρόσφατο παρελθόν.

Εγώ, λοιπόν, τι λέω στην κοινωνία; Εμείς μπορούμε να κάνουμε αυτά που λέμε διότι δεν έχουμε εξαρτήσεις. Άρα, οι εξαρτήσεις φαίνονται στον τρόπο αντιμετώπισης από ισχυρά media, αλλά και στον τρόπο που πολιτεύεσαι.

Δηλαδή, όταν αφήνεις ανεξέλεγκτα τα ολιγοπώλια και βγάζουν δισεκατομμύρια στην υγεία, οι τράπεζες, στην ενέργεια, άρα κάποιους εξυπηρετείς. Κάποιους εξυπηρετείς, όταν δεν βάζεις κανόνες στην αγορά και τα αφήνεις όλα ανεξέλεγκτα και ασύδοτα. Όταν δεν βάζεις κανόνες στο real estate και λες «golden visa την κρατάμε», ενώ βλέπεις ότι γινόμαστε νοικάρηδες στον τόπο μας, τα ενοίκια στα ύψη.

Όταν βλέπεις ότι η δημόσια υγεία αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα και εσύ επιτρέπεις να καρτελοποιηθεί με κάθετες δομές ακόμη περαιτέρω η ιδιωτική υγεία. Με νοσοκομειακές δομές, με ασφαλιστικά ταμεία, με τράπεζες, με ασφαλιστικές εταιρείες, τι εξυπηρετείς;

Όταν βλέπεις τα παιχνίδια των funds, που ακόμα και σήμερα κρατούν σε ομηρία χιλιάδες Έλληνες, και δεν βάζεις κανόνες, και δεν αλλάζεις τον εξωδικαστικό μηχανισμό με υποχρεωτικότητα, όταν δεν προστατεύεις την πρώτη κατοικία στα πρότυπα του νόμου 3869 που εμείς προτείνουμε, τι εξυπηρετείς; Την κοινωνία εξυπηρετείς σε όλες αυτές τις περιπτώσεις; Όχι. Εξυπηρετείς ισχυρά συμφέροντα.

Άρα, για μένα, δεν είναι σύνθημα. Για μένα είναι κώδικας πολιτικής ταυτότητας, η πολιτική μου αυτονομία. Και εμένα και του ΠΑΣΟΚ. Πολλές φορές στη χώρα μας είδαμε να εμφανίζονται αντισυστημικές δυνάμεις, αλλά τελικά να είναι πιο συστημικές και αντισυστημικές, όπως βλέπουμε και στην Ευρώπη.

Ζητώ, λοιπόν, την εμπιστοσύνη του ελληνικού λαού για να κάνουμε πράξη το πρόγραμμά μας, με δέσμευση ότι θα συγκρουστούμε με μικρά ή μεγάλα συμφέροντα που θέλουν την Ελλάδα πίσω. Γιατί από μια χώρα που λειτουργεί η δικαιοσύνη και οι θεσμοί, ο φτωχός έχει να κερδίσει.

Η μεσαία τάξη έχει να κερδίσει. Η υγιής επιχειρηματικότητα έχει να κερδίσει. Μπάχαλο το κράτος και τη δικαιοσύνη τη θέλουν ισχυροί, ώστε να μπορούν, κάτω από οποιαδήποτε συνθήκη, να έχουν μια άλλη αντιμετώπιση. Γι' αυτό επιμένω: Πολιτική αυτονομία χωρίς εξαρτήσεις και ισχυρούς θεσμούς, για να υπάρχουν κανόνες διαφάνειας σε κάθε τομέα της οικονομικής, πολιτικής και κοινωνικής ζωής του τόπου.

Δ. ΚΟΥΚΛΟΥΜΠΕΡΗΣ («ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ»): Καλημέρα και από μένα, κύριε Πρόεδρε. Η Νέα Δημοκρατία στην κριτική της σας κατηγορεί ότι ανταγωνίζεστε πραγματικά με την ΕΛΑΣ του κ. Τσίπρα, επειδή ως ΠΑΣΟΚ λέτε ότι σας έχουν αντιγράψει το 80% του προγράμματός σας. Η ΕΛΑΣ του κυρίου Τσίπρα αφήνει υπονοούμενα ότι οι στελέχη σας αλληθωρίζουν δεξιά και ότι, παρά την απόφαση που λάβατε στο συνέδριο, μπορείτε να συνεργαστείτε με τη Νέα Δημοκρατία.

Θέλω να σας ρωτήσω, έτσι, για να μην υπάρχει σύγχυση στους πολίτες: Πώς πορεύεστε, ποιους εκπροσωπείτε, αν είστε ένα κόμμα με κεντρώο προσανατολισμό ή αν έχετε κάνει αριστερή στροφή.

Και κάτι ακόμη: ο κ. Μητσοτάκης αφιέρωσε στον κ. Τσίπρα το τραγούδι «Δίδυμα φεγγάρια». Ο κ. Τσίπρας απάντησε με το «Μου έφαγες όλα τα δαχτυλίδια». Εσείς έχετε να τους κάνετε κάποια αφιέρωση; Ευχαριστώ.

Ν. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Κύριε Κουκλουμπέρη, το ΠΑΣΟΚ μπορεί να εκφράσει με καθαρό τρόπο και τη μεσαία τάξη και τους μη προνομιούχους της εποχής μας, και το κέντρο και την κεντροαριστερά. Γι' αυτό βλέπετε ότι και η Νέα Δημοκρατία καταλαβαίνει ότι, αν υπάρχει δυνατότητα να της αποσπάσει κάποιος, ένα κομμάτι του ακροατηρίου της είναι το ΠΑΣΟΚ.

Και από την άλλη, το νέο κόμμα ΕΛΑΣ πιστεύει ότι μπορεί το ΠΑΣΟΚ να αποσπάσει ένα κομμάτι της Κεντροαριστεράς. Γι' αυτό υπάρχει αυτή η προσπάθεια και από τους δύο. Δηλαδή, τι ήταν η δημοκρατική παράταξη τα χρόνια της πολιτικής ηγεμονίας; Κόμμα του κέντρου ή της Κεντροαριστεράς; Κόμμα του προοδευτικού δημοκρατικού κόσμου ήταν.

Αυτό δεν θέλω να επαναληφθεί. Διότι αν επαναληφθεί, το ΠΑΣΟΚ θα εκφράσει μια μεγάλη κοινωνική πλειοψηφία πολιτικής αλλαγής και οι ίδιοι θα έχουν ηττηθεί πολιτικά. Γι' αυτό υπάρχει συνεχώς αυτή η πολεμική απέναντι στην παράταξή μας.

Διότι η μόνη παράταξη που μπορεί πραγματικά να ενώσει τις αγωνίες, τις ελπίδες και την προοπτική όλου του προοδευτικού κόσμου, και όχι μόνο του προοδευτικού κόσμου, και ανθρώπων οι οποίοι σήμερα περνούν πάρα πολύ δύσκολα. Και είχαν και συντηρητικές καταβολές. Γιατί μπορεί να ψηφίσουν ΠΑΣΟΚ; Γιατί το ΠΑΣΟΚ έχει μια ατζέντα που προωθεί τα εθνικά θέματα με αξιοπρέπεια, με σοβαρότητα. Γιατί το ΠΑΣΟΚ δεν φοβίζεται. Η αλλαγή, η πολιτική αλλαγή που ευαγγελίζεται το ΠΑΣΟΚ, δεν φοβίζεται.

Όσον αφορά τα τραγούδια, ωραία είναι τα συνθήματα, ωραία είναι τα «Δίδυμα φεγγάρια», ωραία είναι τα τσιτάτα, αλλά υπάρχει μια πραγματικότητα. Και η πραγματικότητα είναι η μνήμη.

Καλώ τους πολίτες που μας ακούνε σήμερα να θυμηθούν ποιος είναι αξιοπιστος, ποιος αυτά που λέει τα κάνει, και ποιος είναι αναξιόπιστος. Και να τιμήσει την αξιοπιστία μας στις επόμενες εθνικές εκλογές.

Δεν ήρθα χθες στη Θεσσαλονίκη να εργαλειοποιήσω τους φόβους, τα προβλήματα, τα αδιέξοδα του ελληνικού λαού, τάζοντας λαγούς και πετραχήλια. Δεν ήρθα να πω «κανένα σπίτι στα χέρια τραπεζίτη» και να πουλήσω δισεκατομμύρια κόκκινα δάνεια στα funds, να κάνω ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς και να φέρω σε ομηρία χωρίς κανόνες διαφάνειας, χωρίς κανόνες προστασίας, εκατοντάδες χιλιάδες Έλληνες. Ο κ. Τσίπρας το έκανε.

Δεν μείωσα εγώ τον φόρο στα μερίσματα. Το ΠΑΣΟΚ τον είχε 15%. Ο κ. Τσίπρας το έκανε 10%, ο κ. Μητσοτάκης 5%. Τους έπεισε κάποια τρόικα να το κάνουν; Ή συμφέροντα, όταν μιλάνε σήμερα για δίκαιη φορολόγηση;

Ούτε είμαι αυτός που είπε ότι «θεσμικά η χώρα παρακμάζει, θα την κάνω Ευρώπη», και είδαμε υποκλοπές, παιχνίδια με τη δικαιοσύνη, απαξίωση της Βουλής, της επιστολικής ψήφου, των ανεξάρτητων αρχών, επιθέσεις στους επικεφαλής τους.

Ποια, λοιπόν, αξιοπιστία; Γιατί διεκδικούν τρίτη ευκαιρία; Για να κάνουν αυτά που έκαναν; Εμείς διεκδικούμε την εμπιστοσύνη του ελληνικού λαού για να κάνουμε μια νέα αρχή και η χώρα να πάει παρακάτω και όχι παραπίσω.

Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ («ΠΑΡΑΠΟΛΙΤΙΚΑ» – «ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ»): Καλησπέρα, κύριε Πρόεδρε. Κάποιοι δημοσιολογούντες ισχυρίζονται ότι δεν έχετε το απαραίτητο επικοινωνιακό γκελ ή χάρισμα, για να σηκώσετε πιο ψηλά το κόμμα σας και τα ποσοστά του. Τι απαντάτε σε αυτό;

Ν. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Κύριε Παπαδόπουλε, το χάρισμα να σερβίρω ψέματα με πλατύ χαμόγελο δεν το έχω. Το χάρισμα να κακοποιώ τους θεσμούς επί 7 ολόκληρα χρόνια και να υποδύομαι συγχρόνως τον φιλελεύθερο, τον φιλοευρωπαϊστή και τον μετριοπαθή, δεν το έχω. Δεν έχω ταλέντα υποκριτικής.

Προσωπικά, λοιπόν, λέω στους πολίτες: αφήστε τα λόγια, δείτε τις διαδρομές. Ποιοι είμαστε αυτοί που διεκδικούμε να προεδρεύσουμε της επόμενης Κυβέρνησης; Εγώ ξεκίνησα από μια γειτονιά του Ηρακλείου της Κρήτης, πήγα δημόσιο σχολείο, δημόσιο πανεπιστήμιο. Όταν ολοκλήρωσα τις σπουδές μου, εργάστηκα στον ιδιωτικό τομέα, δεν βολεύτηκα πουθενά. Δεν πήρα καμία κρατική θέση, καμία.

Και όταν ήρθε η ώρα να πολιτευτώ, το έκανα στο προσκήνιο, με τον δικό μου αγώνα. Δεν είχα κανέναν πίσω μου. Ούτε ολιάρχες, ούτε συμφέροντα, ούτε πολιτικούς «μπαμπάδες», ούτε άνιερές συμμαχίες. Εκλέχτηκα 2 φορές ευρωβουλευτής σε πανελλαδική κάλπη, με τίμησαν εκατοντάδες χιλιάδες Έλληνες. Και έκανα έργο στις Βρυξέλλες: το Ταμείο Εκσυγχρονισμού, από το οποίο σήμερα η Ελλάδα παίρνει δισεκατομμύρια, την Ευρωπαϊκή Πολιτική Προστασία, τον μηχανισμό με τον οποίο θα πάρουμε τα νέα Canadair για να πετούν οι πιλότοι μας με ασφάλεια, για να έρχονται εδώ εκατοντάδες κάθε χρόνο πυροσβέστες ευρωπαϊκών κρατών δωρεάν, να στηρίζουν την Ελλάδα σε μια ισχυρή κλιματική κρίση, με πολλές πυρκαγιές, με πολλές φυσικές καταστροφές.

Έθεσα πρώτη φορά το ζήτημα του εμπάργκο όπλων στην Τουρκία, σε φάκελο εξαγωγής όπλων σε τρίτες χώρες, για να ανοίξει συζήτηση στις Βρυξέλλες για το πώς θα θωρακίσουμε την Ελλάδα χωρίς να πουλάμε όπλα σε χώρες που απειλούν κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Και όταν ήρθε η ώρα να διεκδικήσω την ηγεσία του ΠΑΣΟΚ, το έκανα με τον λόγο μου, με τη συνέπεια και το ήθος μου. Και ό,τι είπα στους πολίτες το 2021, το έκανα πράξη: Ανανεωθήκαμε, μεγαλώσαμε, και

έχουμε ένα πρόγραμμα κυβερνητικό για όλα. Για κάθε ζήτημα που αφορά κάθε Ελληνίδα, κάθε Έλληνα, κάθε οικογένεια. Όλες τις γενιές.

Τι λέω, λοιπόν, σήμερα στους πολίτες; Αν έχω ένα πλεονέκτημα, είναι η κοινωνική μου αξιοπιστία και η διαδρομή μου. Και δεν θα τα θυσιάσω για κανέναν. Και ζητώ την εμπιστοσύνη τους για να κάνω πράξη το όραμά μου: μια ισχυρή Ελλάδα στον κόσμο, στην Ευρώπη. Μια ανθεκτική παραγωγική βάση που θα δίνει χώρο στις δημιουργικές δυνάμεις, πραγματικό χώρο στη νέα μεσαία τάξη, ένα ισχυρό κοινωνικό κράτος υγείας, παιδείας, στέγασης και ισχυρούς θεσμούς.

Η μέχρι σήμερα πορεία μου είναι το εχέγγυο ότι αυτά που λέω θα τα κάνω και θα τιμήσω εκατοντάδες χιλιάδες Έλληνες, που έχουν τις ίδιες αγωνίες μαζί μου. Πώς, εργαζόμενοι στο προσκήνιο και χωρίς πλάτες, θα τα καταφέρουν στη ζωή τους οικονομικά, κοινωνικά ή πολιτικά. Γι' αυτό ζητώ να με εμπιστευτούν και να είναι σίγουροι ότι δεν θα τους απογοητεύσω. Θα κάνω ό,τι περνά από το χέρι μου, χωρίς να μετρήσω το πολιτικό μου μέλλον ή οποιοδήποτε πολιτικό κόστος, για να κάνω πράξη αυτά που θα κάνουν την Ελλάδα πιο ισχυρή και πιο δίκαιη.

Θ. ΖΑΓΑΝΑΚΟΥ («ACTION 24»): Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε εκπρόσωπε. Κύριε Πρόεδρε, θα σας πάω λίγες ημέρες πίσω, όταν στο βήμα βρισκόταν ο κ. Τσίπρας. Είχε συνδέσει την καταπολέμηση της αδιαφάνειας με την εξεύρεση και αξιοποίηση πόρων, μέσω των οποίων θα γίνουν πράξη οι προτάσεις της Ελληνικής Αριστερής Συμπαρατάξης.

Εσείς έχετε συνδέσει την καταπολέμηση της σπατάλης και των πελατειακών εξυπηρετήσεων με τη δημιουργία εθνικού πλούτου και κατά συνέπεια πόρων για να υλοποιήσετε το πρόγραμμά σας. Επειδή ίσως ακούγεται κάπως γενικόλογο, μπορείτε να μας πείτε συγκεκριμένα πώς θα καταπολεμήσετε τις σπατάλες και θα φέρετε πόρους για κοινωνική πολιτική, και ποιες είναι οι κύριες από αυτές τις σπατάλες;

N. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Καταρχάς να πάμε στην παραγωγή πλούτου. Η παραγωγή πλούτου θέλει συνέργειες, θέλει καινοτομία, θέλει υποδομές. Το ότι η χώρα δεν έχει επενδύσει στο φθηνότερο πράσινο, οικολογικό μέσο, όπως είναι ο σιδηρόδρομος, είναι ένα τεράστιο μειονέκτημα. Το ότι η χώρα δεν έχει δίκαιη πράσινη μετάβαση και αποκτήσαμε μια τεράστια εξάρτηση στο φυσικό αέριο, το οποίο εισάγουμε και είναι πανάκριβο πια λόγω των γεωπολιτικών κρίσεων, είναι ένα τεράστιο ζήτημα που πρέπει να αντιμετωπίσουμε.

Το ότι δεν επενδύουμε στην καινοτομία είναι ένα θέμα. Όπως είπα χθες: Πρέπει να δώσουμε κίνητρα για να εκσυγχρονίσουμε τις βιομηχανικές περιοχές, να τις ενοποιήσουμε με δίκτυα, να έχουν χαμηλότερο κόστος παραγωγής, ενέργειας και μεταφορών. Να κάνουμε πάρκα καινοτομίας, ώστε να μπορεί εύκολα ένας νέος άνθρωπος που έχει μια καινοτόμα ιδέα να τη μετατρέψει σε μια ανταγωνιστική επιχείρηση. Αυτά τα πάρκα θα του δίνουν συμβουλές, θα βρίσκουν χρηματοδότηση και θα δημιουργούν διασυνδέσεις με τις αγορές.

Μιλήσαμε για τον πρωτογενή τομέα και έδωσα το παράδειγμα του ελαιολάδου. Φανταστείτε ένα πάρκο που θα αφορά μόνο το ελαιόλαδο στην Κρήτη και στη Λέσβο που να έχει μέσα όλες τις υπηρεσίες. Πόσο ευκολότερα θα δημιουργούσαμε μια νέα κουλτούρα για τους Συνεταιρισμούς και την παραγωγή.

Άρα, αυτά που παρουσιάζουμε είναι σύγχρονες ιδέες και δεν είμαστε εφευρέτες. Η Πορτογαλία μπήκε στο Μνημόνιο με χαμηλότερο κατά κεφαλήν ΑΕΠ σε σχέση με την Ελλάδα και βγήκε με μεγαλύτερο. Γιατί; Γιατί προχώρησαν μπροστά, έκαναν πραγματικές μεταρρυθμίσεις. Δεν έφυγαν από τα Μνημόνια έχοντας ξανά ως εργαλεία τις παλιές αμαρτίες, όπως γίνεται σήμερα.

Το μεγάλο πρόβλημα του σήμερα -για να πάω στη σπατάλη και σε όλα αυτά που περιγράψατε- είναι αυτό που είπα και πριν: η αλλαγή κουλτούρας. Κάποιοι παραμένουν αμετανόητοι. Οι πρακτικές τους στη διαχείριση ευρωπαϊκών κονδυλίων και εγχώριων πόρων, είναι οι ίδιες με αυτήν που μας οδήγησαν στη χρεοκοπία. Δεν άλλαξαν. Πέρασε ο λαός μια τεράστια περιπέτεια, χάσαμε 25% του ΑΕΠ, έφυγαν εκατοντάδες χιλιάδες Ελληνόπουλα στο εξωτερικό, και αντί να αλλάξουν, παραμένουν οι ίδιοι.

Το είδαμε στον ΟΠΕΚΕΠΕ, το είδαμε στην τηλεδιοίκηση και στη σύμβαση 717. Το είδαμε στον τρόπο που στηρίζουν μεγάλες κατασκευαστικές, που βγάζουν αποζημιώσεις εκατομμυρίων, λόγω των αδυναμιών της Κυβέρνησης. Το βλέπουμε και σε κάτι άλλο: στα παιχνίδια με την εξουσία. Δηλαδή, δεν βλέπετε νέα συμφέροντα; Δεν βλέπετε στήριξη της Νέας Δημοκρατίας σε συγκεκριμένους επιχειρηματικούς κύκλους για

να αποκτήσουν ακόμη μεγαλύτερη μιντιακή δύναμη και να προστατεύουν τη σημερινή εξουσία; Εγώ το βλέπω. Και αυτό θα αντιμετωπιστεί με κανόνες διαφάνειας. Έτσι μπορούμε να πάμε μπροστά.

Άρα, θα καταπολεμήσουμε τον πελατειασμό, όχι μόνο σε επιμέρους θέματα, σε κεντρικά θέματα: στον τρόπο που γίνονται οι διαγωνισμοί, στον τρόπο που γίνονται οι προμήθειες, στον τρόπο που γίνονται οι μεγάλες εξυπηρετήσεις. Αυτές που συνεχίζει να κάνει εις βάρος του δημοσίου συμφέροντος η σημερινή Κυβέρνηση.

Α. ΤΕΡΖΗΣ («IN.GR»): Καλό μεσημέρι, κ. Πρόεδρε. Θα σας πάω λίγο στις υποκλοπές. Μετά την μήνυση εν ενεργεία ανώτερου στελέχους της ΕΥΠ, που επαναφέρει καταγγελίες για κατασκοπεία μέσω Predator και κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια, θεωρείτε ότι το σκάνδαλο των υποκλοπών πρέπει να διερευνηθεί από την αρχή; Το λέω επειδή η ηγεσία της Δικαιοσύνης έως σήμερα βάζει όλες τις σχετικές προσφυγές στο αρχείο.

Και επίσης, εάν στην πορεία προκύψουν σοβαρά στοιχεία πολιτικών ευθυνών για τον Πρωθυπουργό που έχει υπό την άμεση εποπτεία του την ΕΥΠ, θα επιδιώκατε ως επόμενη Κυβέρνηση την παραπομπή του κ. Μητσοτάκη σε ειδικό δικαστήριο; Ευχαριστώ.

Ν. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Καταρχάς όταν προκύπτουν ευθύνες για οποιονδήποτε πολίτη της χώρας, αυτές οι ευθύνες διερευνώνται, είτε είναι επιχειρηματίας, είτε είναι πολιτικός, είτε είναι οποιοσδήποτε. Προσέξτε: όπως γνωρίζετε, αυτή η νοσηρή υπόθεση του παρακράτους, αποκαλύφθηκε τον Ιούλιο του 2022, μετά την ενημέρωση που είχα από τις ευρωπαϊκές αρχές.

Ξεκίνησα ένα δικαστικό αγώνα που δεν έχει ολοκληρωθεί, με συγκεκριμένους σταθμούς. Πρώτα τη νίκη στο Συμβούλιο Επικρατείας, που βγήκε αντισυνταγματικός ο νόμος Τσιάρα. Δεύτερη νίκη στο Μονομελές Πλημμελειοδικείο Αθηνών, όπου καταδικάστηκαν οι ιδιώτες του Predator. Και τώρα περιμένω την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, στο οποίο έχω προσφύγει, απέναντι στην Κυβέρνηση που δεν εφαρμόζει την απόφαση του Συμβουλίου Επικρατείας.

Υπάρχει άλλο ευρωπαϊκό παράδειγμα που ο Αρχηγός Αξιοματικής Αντιπολίτευσης έχει δικαιωθεί από το ανώτατο δικαστήριο της χώρας, αλλά ο Πρωθυπουργός της χώρας δεν εφαρμόζει την απόφαση; Σίγουρα τώρα δεν υπάρχει, δεν ξέρω αν υπήρχε στο παρελθόν.

Αυτή η υπόθεση δεν έχει κλείσει. Και θα κλείσει όταν οδηγηθούν στη Δικαιοσύνη όλοι όσοι είχαν την ιδέα το 2021-2022 να οικοδομήσουν ένα παρακράτος εντός της χώρας. Θα κάνω ό,τι μπορώ, όποια θέση κι αν έχω, να πάρουν ένα μάθημα ότι η δημοκρατία για την οποία αγωνίστηκαν και θυσιάστηκαν χιλιάδες Έλληνες, δεν είναι παιχνίδι στα χέρια τους.

Έχω ενημερωθεί για την εξέλιξη που είπατε. Νομίζω ότι κι άλλα πρόσωπα, και κυρίως πολιτικά πρόσωπα, τα οποία μάλιστα έχουν και υψηλές φιλοδοξίες, πρέπει να ακολουθήσουν τον δικό μου δρόμο. Δεν μπορεί να θες να είσαι Υπουργός, Πρωθυπουργός, αλλά να έχεις ανοχή στην ύπαρξη παρακράτους σε μια σύγχρονη ευρωπαϊκή χώρα. Δεν μπορώ να το διανοηθώ πώς αυτοί οι άνθρωποι φιλοδοξούν να παίξουν ρόλο, ενώ δεν έχουν διαβεί το κατώφλι της Δικαιοσύνης απέναντι σε αυτά τα φαινόμενα.

Εγώ θα συνεχίσω τον αγώνα μου, περιμένω την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, και μόλις βγει αυτή η απόφαση, θα δείτε και τις επόμενες ενέργειές μας. Πάντα στο φως, πάντα θεσμικά, πάντα σεβόμενος τη δημοκρατική ιστορία της πατρίδας μας.

Α. ΒΛΕΠΑΚΗ («ΣΚΑΪ»): Καλό μεσημέρι, κ. Πρόεδρε. Ο Αλέξης Τσίπρας εμφανίστηκε και εδώ στο Βελγίδειο με το αφήγημα ότι δεν υπάρχει εναλλακτικός πόλος, ότι υπάρχει ένα πολιτικό κενό, και γι' αυτόν τον λόγο επανήλθε στην κεντρική πολιτική σκηνή. Αφησε όμως ανοιχτό το ενδεχόμενο διαλόγου με το ΠΑΣΟΚ, σε περίπτωση που η ΕΛΑΣ είναι πρώτο κόμμα. Θα μπαίνατε σε μια τέτοια συζήτηση;

Ν. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Πριν από ένα μήνα δεν ήμασταν όμοροι χώροι, τώρα δεν είμαστε αντίπαλοι, είμαστε ανταγωνιστές. Προσέξτε: το θέμα της συνέπειας έχει να κάνει και με τη διαδρομή μας, όπως είπα πριν. Ας αξιολογήσουμε τη συνέπεια λόγων και πράξεων και του κυρίου Τσίπρα.

Κυρία Βλεπάκη, υπήρξε κενό στην αντιπολίτευση. Και αυτό είναι πραγματικότητα. Και φαίνεται από τους αριθμούς. Οι αριθμοί λένε την αλήθεια. 50 χρόνια μεταπολίτευσης δεν ξαναυπήρξε κόμμα που να ηττηθεί

24%. Δεν υπήρχε ξανά. Ποιος ήταν ο αρχηγός αυτού του κόμματος; Αυτός που σήμερα λέει ότι ήρθε να καλύψει το κενό που δημιούργησε ο ίδιος.

Το ΠΑΣΟΚ κλήθηκε να γίνει αξιωματική αντιπολίτευση με 32 βουλευτές. Με μεγάλο αγώνα και προσπάθεια, αναδείξαμε άλλες πολιτικές, τη διαφθορά της Νέας Δημοκρατίας, με θεσμικό αγώνα. Όποιοι έχουν παραιτηθεί από τη Νέα Δημοκρατία είναι με πρωτοβουλία του ΠΑΣΟΚ. Δεν κάτσαμε στα πίσω έδρανα της Βουλής για να σχεδιάσουμε και να οργανώνουμε τη διάλυση της αντιπολίτευσης. Πήγαμε μπροστά και συγκρουστήκαμε με το σύστημα εξουσίας.

Σήμερα λοιπόν ο αγώνας μας δεν είναι για να βγούμε δεύτεροι. Είναι για να έχουμε πολιτική αλλαγή. Και σίγουρα δεν οραματιζόμαστε να χάσουμε όσες φορές χρειαστεί μέχρι να νικήσουμε. Πρέπει να νικήσουμε τώρα, γιατί τώρα ήρθε η ώρα να αλλάξει η χώρα πορεία.

Α. ΓΕΩΡΓΙΑΚΗ («STAR»): Κύριε Πρόεδρε τι πιστεύετε ότι φταίει και ενώ πολλοί αναγνωρίζουν ότι το ΠΑΣΟΚ έχει κάνει σοβαρές πολιτικές προτάσεις, δεν έχει ακόμα πείσει τον κόσμο. Τουλάχιστον δεν έχει πείσει ότι είναι μια εναλλακτική κυβερνητική πρόταση απέναντι στη Νέα Δημοκρατία.

Και να προσθέσω: Αν τελικά δεν πετύχετε τον στόχο σας και είναι το ΠΑΣΟΚ πρώτο κόμμα, ποιος είναι ο δικός σας προσωπικός πολιτικός σχεδιασμός; Τι σημαίνει αυτό για την προεδρία του ΠΑΣΟΚ;

Ν. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Προσέξτε: αυτή τη στιγμή είμαστε σε μια καμπή, όπως είπα και χθες. Δεν φτάνει η διόρθωση πορείας. Χρειάζεται αλλαγή πορείας. Όλα τα υπόλοιπα είναι θεωρητικές συζητήσεις. Για να υπάρξει αλλαγή πορείας, πρέπει το ΠΑΣΟΚ να πετύχει το στόχο του. Εγώ δεν κοιτώ την επόμενη μέρα. Δεν έχω αυτή την πολυτέλεια και δεν με ενδιαφέρει. Με ενδιαφέρει η μέρα των εκλογών. Γιατί εκεί δεν θα κριθεί το δικό μου μέλλον. Θα κριθεί το μέλλον ενός ολόκληρου λαού και των επόμενων γενεών. Γι' αυτό πρέπει να δώσουμε τον αγώνα μας όπως τον δίνουμε σήμερα: ενωμένοι, δυναμικά, προγραμματικά, με συνέπεια και χωρίς εξαρτήσεις.

Και στο πρώτο σκέλος της ερώτησής σας, που το καταλαβαίνω, και εμένα με προβληματίζει. Γνωρίζω όμως κάτω από ποιες συνθήκες και από ποια δεδομένα γίνεται ο δικός μας αγώνας και απέναντι σε ποιους γίνεται. Αν έβγαινε ένα στέλεχος του ΠΑΣΟΚ προχθές και έλεγε «επίδομα ανεργίας 2 μηνών», θα είχε γίνει σεισμός. Αν έβγαινε ένα στέλεχος του ΠΑΣΟΚ και υπονοούσε ή το έλεγε ευθέως, «συγκυβέρνηση με τη Νέα Δημοκρατία», θα είχε γίνει σεισμός.

Αν δεν μου έλεγαν «καλημέρα» οι δύο πρώην πρόεδροι του ΠΑΣΟΚ, όπως συμβαίνει στη Νέα Δημοκρατία, θα ήταν μόνιμο ζήτημα παντού στη δημόσια συζήτηση. Καταλαβαίνω, λοιπόν, ότι τα πράγματα δεν είναι εύκολα, αλλά δεν είναι και δύσκολα. Είναι στο χέρι μας. Γι' αυτό θα κάνουμε τον αγώνα μας δυναμικά, κοιτώντας μόνο τη μέρα των εθνικών εκλογών. Μόνο αυτή τη μέρα. Γιατί εκεί θα κριθεί το μέλλον της χώρας, το μέλλον της κοινωνίας, και όχι το μέλλον πολιτικών προσώπων.

Καταλαβαίνω επίσης και κάτι άλλο: ότι όταν έχεις ένα προσωπικό κόμμα, ή όταν έχεις μετατρέψει ένα ιστορικό κόμμα σε ένα κόμμα παρέας, προτεραιότητα είναι το προσωπικό σου μέλλον. Εμείς είμαστε παράταξη. Και μια παράταξη οργανωμένη που κοιτά ένα πράγμα: τη μάχη και την πολιτική αλλαγή. Τίποτα επιμέρους, τίποτα προσωπικό.

Β. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ («ONE CHANNEL»): Κύριε Πρόεδρε αν αύριο το ΠΑΣΟΚ γινόταν κυβέρνηση, θέλω να ρωτήσω ποιο θα είναι το πρώτο μέτρο το οποίο θα παίρνατε για τις επιχειρήσεις, και κυρίως ποιος θα πλήρωνε το κόστος αυτών των παρεμβάσεων. Διότι είναι ένα ερώτημα αν μπορεί να υπάρξει στήριξη χωρίς πρόσβαση σε χρηματοδότηση.

Επίσης, θέλω να ρωτήσω τι θα κάνετε με τις τράπεζες, διότι βλέπουμε μια μικρομεσαία επιχείρηση να δυσκολεύεται πάρα πολύ να πάρει ένα δάνειο, τη στιγμή που οι τράπεζες εμφανίζουν κερδοφορία.

Ν. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Στο πακέτο που παρουσιάσαμε, εμβληματικά είναι τα αναπτυξιακά μέτρα. Δηλαδή, ο όμιλος της αναπτυξιακής τράπεζας, που θα έχει δύο πυλώνες: την αναπτυξιακή και το νέο ταμείο εθνικού πλούτου, που μέσα θα είναι το υπερταμείο, θα είναι ένα μπαζούκας χρηματοδότησης ιδιωτικών και δημόσιων επενδύσεων, με μόχλευση κεφαλαίων, με αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας. Τα 12 σχέδια περιφερειακής ανάπτυξης. Δεν έχει όλη η Ελλάδα τις ίδιες δυνατότητες, ούτε τα ίδια χαρακτηριστικά.

Είμαστε μια χώρα με έντονη ορεινότητα και νησιωτικότητα, και πρέπει να επενδύσουμε κάτω από συγκεκριμένα κριτήρια σε κάθε περιοχή. Και φορολογικά.

Άρα, το ζήτημα της ανάπτυξης δεν είναι επιμέρους. Είναι στρατηγικό. Και αφορά τις μεταφορές, την ενέργεια, τις υποδομές, τη διαχείριση υδάτων, και τον κεντρικό σχεδιασμό. Διότι έχουμε κλιματική κρίση. Άλλα προϊόντα θα είναι ανταγωνιστικά σήμερα, και άλλα μετά από 10-15 χρόνια με την αλλαγή του κλίματος.

Έχουμε ένα υπουργείο που προσαρμόζει την παραγωγή, που ενημερώνει τους παραγωγούς, τους αγρότες, τους κτηνοτρόφους; Εδώ δεν μπορούσαν να μοιράσουν τις επιδοτήσεις και στήθηκε ένα ριφιφι στον ΟΠΕΚΕΠΕ. Άρα, η ανάπτυξη προσεγγίζεται από το ΠΑΣΟΚ ολιστικά.

Η ναυτιλία. Η ναυτιλία είναι πολύ σοβαρό ζήτημα. Τα logistics είναι πάρα πολύ σημαντικά σε μια χώρα που έχει λιμάνια και που έχει μια πολύ μεγάλη ενδοχώρα, τη βαλκανική ενδοχώρα, που πρέπει να ενοποιήσουμε με δίκτυα. Παραδείγματος χάρη, στο λιμάνι της Θεσσαλονίκης. Για να μπορούμε να δημιουργήσουμε τις συνθήκες και στη Βόρεια Ελλάδα να υπάρχει ισχυρή ανάπτυξη, που σήμερα υπάρχουν πολύ μεγάλα θέματα υπανάπτυξης και μείωσης του πληθυσμού.

Δυστυχώς, όταν επιλέγεις να είσαι διαχειριστής της εξουσίας και όχι να προσεγγίζεις οραματικά την εξουσία, έχουμε αυτά τα αποτελέσματα. 7 χρόνια υπήρχε το Ταμείο Ανάκαμψης. 7 ολόκληρα χρόνια θα μπορούσαν να γίνουν πάρα πολλά πράγματα. Ακόμη και αυτά που γίνανε, κάποια γίνανε πολύ ακριβά. Γι' αυτό είναι σημαντικό ζήτημα και ο έλεγχος. Ο έλεγχος όλων αυτών των πόρων.

Εμείς λοιπόν προσεγγίζουμε τα θέματα αυτά με έναν τρόπο οριζόντιο και ολιστικό, για να υπάρχει δίκαιη και ανθεκτική ανάπτυξη σε κάθε περιφέρεια της χώρας. Για να μπορούν να μείνουν εδώ οι Έλληνες, να κάνουν οικογένειες, να παράξουν πλούτο, και να υπάρχει προοπτική. Διότι σε άλλη περίπτωση, ο σημερινός δρόμος οδηγεί σε μια περιφέρεια απαξιωμένη, που φθίνει, σε χωριά φαντάσματα, που λέω πολλές φορές, και σε αστικά κέντρα, που η ακρίβεια δεν θα επιτρέπει μια ζωή με αξιοπρέπεια.

Γι' αυτό λοιπόν πιστεύω ότι αν υλοποιηθεί αυτό το σχέδιο του ΠΑΣΟΚ για το φορολογικό, για τα χρηματοδοτικά εργαλεία, για τον έλεγχο προμηθειών και έργων, με ισχυρή αυτοδιοίκηση, με προτεραιοποίηση των έργων, και όχι με κλειστά συστήματα εξουσίας που επιλέγουν και δίνουν εντολές, εγώ νομίζω ότι η χώρα μπορεί να μπει σε έναν τελείως διαφορετικό δρόμο.

Δ. ΒΟΓΙΑΤΖΑΚΗ («ANT1»): Σας ευχαριστώ. Κύριε Πρόεδρε, ήσασταν ξεκάθαρος για τα θέματα των συνεργασιών, όχι μόνο σήμερα, αλλά και όλο το προηγούμενο διάστημα. Μέσα στην εβδομάδα αυτή που διανύουμε, δεχτήκατε κλείσιμο του ματιού, θα το πω, και από τα αριστερά και από τα δεξιά. Τι εξυπηρετεί να συνεχίζεται αυτή η συζήτηση, εφόσον δεν οδηγεί κάπου, εφόσον εσείς έχετε ξεκαθαρίσει τη θέση σας; Ευχαριστώ.

Ν. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Εμείς, κυρία Βογιατζάκη, στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης κάναμε το καθήκον μας. Και το καθήκον το δικό μου και του ΠΑΣΟΚ, των στελεχών μας όλων, είναι να υπάρξει πολιτική αλλαγή και άλλη πρόταση για τη χώρα, άλλη πρόταση εξουσίας.

Η εμπλοκή σε σενάρια είναι χρήσιμη για αυτούς που δεν έχουν να κάνουν τίποτα για το πρώτο ζήτημα. Ποιοι επιλέγουν τα σενάρια; Αυτοί που δεν έχουν χρόνο και χώρο να πουν κάτι σοβαρό για τη χώρα. Και τρέφονται με τα σενάρια. Τρέφονται με το παρασκήνιο. Δεν μας αφορά το πώς θα κυβερνηθεί ο τόπος, θα το επιλέξει ο ελληνικός λαός τη μέρα των εκλογών.

Αυτό που μας αφορά, είναι να γνωρίζει ο μικρομεσαίος ότι το ΠΑΣΟΚ θα φέρει 120 δόσεις για να ρυθμίσει τα χρέη του. Ότι ο δανειολήπτης θα έχει δεύτερη ευκαιρία αξιοπρέπειας. Ότι ο μικρομεσαίος, ο ελεύθερος επαγγελματίας, δεν θα έχει το χαράτσι, αλλά πραγματική φορολόγηση του εισοδήματός του.

Άρα, θα καταρριφθεί αυτός ο νόμος, τον οποίο έφερε η Νέα Δημοκρατία χωρίς να παρουσιάσει πριν τις εκλογές και εξαπατώντας τους πολίτες. Είναι προτεραιότητα για εμάς, κάθε άνθρωπος, μετά και από τη σημερινή παρουσία, να γνωρίζει τι θα αλλάξει στη ζωή του.

Γιατί επιμένω στη στέγαση; Είχαμε ποτέ στεγαστικό πρόβλημα στην Ελλάδα; Τα μετεμφυλιακά χρόνια υπήρχαν στεγαστικά ζητήματα που επιλύθηκαν στα αστικά κέντρα με λάθος τρόπο. Και τη φυσιογνωμία των πόλεων.

Σήμερα σχεδιάζουμε πώς θα πέσει το κόστος στέγασης αν δεν κάνουμε γρήγορα σύγχρονα σχέδια πόλης, νέα σχέδια πόλεων, για να πέσει το κόστος γης και να έχουμε φθηνότερες κατασκευές. Πώς θα ανοίξουμε κλειστά σπίτια αν δεν ξέρουμε ποια είναι, πού είναι, ποιοι τα έχουν; Έχουν χρήματα αυτοί οι άνθρωποι; Αν δεν έχουν, να δώσουμε εμείς χρήματα να τα ανακατασκευάσουν, να τα βάλουν στην κοινωνική δεξαμενή, και να τα δίνουμε με φθινό ενοίκιο, κοινωνικό, σε νέους, νέα ζευγάρια, ή γιατρούς, δημόσιους υπαλλήλους, πυροσβέστες που είναι σε νησιά, που δεν μπορούν να νοικιάσουν φθηνά σπίτια λόγω της τουριστικής ανάπτυξης. Αυτά μας ενδιαφέρει να μάθει ο κόσμος. Εμείς, λοιπόν, έχουμε να πούμε πολλά, άρα δεν υπάρχει κανένας λόγος να ασχολούμαστε με σενάρια.

Λ. ΜΠΕΘΑΝΗ («ΕΡΤ»): Κύριε Πρόεδρε, λεφτά υπάρχουν για τη βελτίωση της ζωής των πολιτών; Γιατί οι πολιτικοί σας αντίπαλοι σας κατηγορούν, κυρίως όταν μιλάτε για 13^η σύνταξη και για 13^ο μισθό, ότι είναι οι συνταγές που οδήγησαν τη χώρα στο χείλος της χρεοκοπίας. Ευχαριστώ.

Ν. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Τις ξέρουν καλά αυτές τις συνταγές στη Νέα Δημοκρατία, γιατί αυτοί οδήγησαν τη χώρα σε χρεοκοπία. Έχουμε μνήμη. Και θυμόμαστε πάρα πολύ καλά πού πήγαν τη χώρα το 2009 και τι έκαναν και μετά. Αν η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ είχε ψηφίσει ό,τι ψήφισε ο Κυριάκος Μητσοτάκης το 2010, σήμερα θα είχαμε δραχμή. Γι' αυτό, λοιπόν, παιχνίδια υπευθυνότητας, ρεαλισμού και συνέπειας, νομίζω από τη Νέα Δημοκρατία πάει πολύ.

Κυρία Μπεθάνη, δεν απαντούν στα συγκεκριμένα, γιατί θα εκτεθούν. Το είπα και προηγουμένως. Δύο μήνες επίδομα ανεργίας; Η ανεργία στη χώρα μας είναι πάνω από 7%. Στην Ευρώπη είναι γύρω στο 6%. Πού υπάρχουν δύο μήνες επίδομα ανεργίας; Αυτό να μας απαντήσουν. Και όχι θεωρίες και ατάκες και συνθήματα. Εμείς λέμε: σεβασμός στον εργαζόμενο, κατάργηση του 13ωρου, πιλοτική τετραήμερη εργασία για μεγάλες επιχειρήσεις σε θέσεις έντασης διανοίας.

Σε αυτά γιατί δεν απαντούν; Αυτά μας κάνουν Ευρώπη. Αυτά δίνουν αξιοπρέπεια στους πολίτες και δικαιώματα στον εργαζόμενο. Αυτά αυξάνουν την αγοραστική δύναμη. Γιατί δεν μπορώ να πιστέψω ότι κάποιος από εσάς θεωρεί ότι έχουν πετύχει οικονομικά, όταν η αγοραστική μας δύναμη είναι τελευταία στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Πώς γίνεται;

Πώς γίνεται το οικονομικό πρόγραμμα της Νέας Δημοκρατίας να είναι η σωστή συνταγή για την κοινωνία, αλλά η κοινωνία να έχει τη χαμηλότερη αγοραστική δύναμη στην Ευρώπη των 27; Γι' αυτό, λοιπόν, η λάθος αυτή πορεία πρέπει να αλλάξει, και θα αλλάξει.

Μ. ΜΑΝΗ («EURO2DAY»): Κύριε Πρόεδρε, ως κόμμα σηκώνετε πολύ το θέμα του ιδιωτικού χρέους, των κόκκινων δανείων. Έχετε κάνει πολλές παρεμβάσεις, και πρόσφατα διοργανώσατε και σχετική ημερίδα. Εχθές μιλήσατε για το δικαίωμα στον συνεργαζόμενο δανειολήπτη να μπορεί να εξαγοράζει το δάνειό του.

Δεδομένου ότι ως επί το πλείστον πρόκειται για τιτλοποιημένα δάνεια του προγράμματος «Ηρακλής», έχετε υπολογίσει το δημοσιονομικό κόστος σε περίπτωση που ενεργοποιηθούν οι εγγυήσεις του Δημοσίου; Επίσης, πώς ξεχωρίζετε τον στρατηγικό κακοπληρωτή, που έχει λεφτά αλλά δεν θέλει να πληρώσει, από αυτόν που θέλει να πληρώνει αλλά δεν έχει λεφτά; Ποια είναι τα μετρήσιμα κριτήρια που ενδεχομένως έχετε ήδη βρει;

Και σε τελευταία ανάλυση, το δικό σας πρόγραμμα σε τι διαφέρει από την πρακτική της κυβέρνησης και από το σχέδιο που, από αυτή τη θέση, ανέπτυξε και ο κ. Τσίπρας; Ευχαριστώ.

Ν. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Το θέμα του ιδιωτικού χρέους δεν αφορά μόνο όσους χρωστούν. Αφορά την κοινωνία και την οικονομία. Ποιος δανειολήπτης θα έχει την πρόνοια να καταθέσει πρόταση επαναγοράς δανείου, ενός παλιού δανείου, για να μην οδηγηθεί σε ένα fund ή να μην ξαναπουληθεί από ένα fund σε ένα άλλο; Ο καλόπιστος, ο συνεργάσιμος.

Ποιος είναι αυτός; Αυτός που προσπάθησε, που είχε εγγυήσεις στο δάνειό του, που πλήρωνε δόσεις, και στην κρίση σταμάτησε και δεν τα κατάφερε. Δεν έχουν αυτά τα στοιχεία οι τράπεζες; Δεν γνωρίζουν ποιοι είναι αυτοί που πάνε με τον δικηγόρο τους και προσπαθούν να ρυθμίσουν; Θέλουμε να τους βοηθήσουμε.

Γι' αυτό, λοιπόν, ο ρόλος του κράτους, ενός κράτους κοινωνικής δικαιοσύνης, είναι να μην επιτρέψει, μαζί με τα ξερά, να καούν και τα χλωρά. Άλλο είναι ένας δανειολήπτης που δεν δείχνει κανένα ενδιαφέρον, που χρωστά στην εφορία, στις τράπεζες, και δεν προσπαθεί να ρυθμίσει, και άλλο είναι κάποιος που προσπαθεί να ρυθμίσει, αλλά έχει μια ατυχία στη ζωή του, που αυτή η ατυχία προήλθε και από τα λάθη των τραπεζών.

Μην ξεχνάμε τον ρόλο των τραπεζών την προ-προηγούμενη δεκαετία, στο πώς έδιναν τα δάνεια, με ποιες διαδικασίες και με ποιο αποτέλεσμα. Γιατί κάποιοι θέλουν να μας πείσουν στην Ελλάδα ότι για όλα φταίει το κράτος. Ναι, το κράτος έχει ευθύνες, αλλά ευθύνες έχουν και αυτοί.

Εμείς θέλουμε, λοιπόν, να εξορθολογήσουμε την αγορά του ιδιωτικού χρέους, των κόκκινων δανείων. Να την εξορθολογήσουμε. Γι' αυτό, λοιπόν, έχουμε προτείνει και την προστασία της πρώτης κατοικίας, στα πρότυπα του νόμου 3869, και το δικαίωμα εξαγοράς του δανείου από τον συνεργάσιμο δανειολήπτη, και την υποχρεωτική συμμετοχή των πιστωτών στον εξωδικαστικό μηχανισμό, που σήμερα έχει φέρει πενιχρά αποτελέσματα. Οι 120 δόσεις, πολύ σημαντικό μέτρο, αφορά όλη την αγορά. Και βέβαια οι δανειολήπτες του ελβετικού φράγκου.

Τι προτείνουμε; Τα 2/3 της αλλαγής ισοτιμίας να επιβαρύνουν την τράπεζα και το 1/3 τον δανειολήπτη. Αυτά θέλουμε να γίνουν. Θέλουμε να γίνουν, γιατί για να αναπνεύσει η οικονομία, δεν μπορεί να φτιάχεται μια αντίληψη ότι όποιοι έχουν μια δυσκολία έχουν αποτύχει. Δεν έχουν αποτύχει. Πρέπει να στηρίζουμε όλες αυτές τις δυνάμεις. Διότι ένας άνθρωπος που δεν τα κατάφερε μία φορά και δεν είχε καμία δόλια πρόθεση, τη δεύτερη φορά έχει και περισσότερη εμπειρία να αποφύγει τις κακοτοπιές.

Άρα, μιλάμε για μια γενικότερη αλλαγή φιλοσοφίας στην προσέγγιση του ιδιωτικού χρέους, που επιτέλους θα βάλει φραγμό στα κοράκια των funds και των servicers, που εκβιάζουν και κρατούν σε ομηρία, μετά το 2018, εκατοντάδες χιλιάδες οικογένειες.

Σ. ΚΑΛΟΓΗΡΟΣ («VERGINA TV»): Κύριε Πρόεδρε, μιλήσατε εχθές και αναφερθήκατε σε μια νέα στρατηγική στις ευρωτουρκικές σχέσεις. Ταυτόχρονα κατηγορήσατε την κυβέρνηση για τη στάση της απέναντι στην Τουρκία. Μιλήσατε για τα ήρεμα νερά. Μιλήσατε επίσης για την επιμονή της κυβέρνησης στη διχοτόμηση της Κύπρου και ζητήσατε κυρώσεις στην Τουρκία.

Θα ήθελα να μας πείτε ποιες είναι οι κυρώσεις που προτείνετε, αν έχετε σκεφτεί συγκεκριμένες κυρώσεις. Και μιας και βρισκόμαστε στην Τουρκία, αν πιστεύετε ότι η θάλασσα έχει σύνορα. Και μιας και μιλάμε πάλι για κυρώσεις, θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, να μου πείτε αν έχετε σκεφτεί τι θα πρέπει να κάνετε, εφόσον γίνεται η κυβέρνηση, με τη συμφωνία των Πρεσπών, καθώς, όπως γνωρίζετε πολύ καλά, το κρατίδιο των Σκοπίων έχει περισσότερες από 500 παραβιάσεις κάνει σε αυτή τη συμφωνία. Σας ευχαριστώ.

Ν. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Τα θέματα με την Τουρκία είναι πολύ σημαντικά. Κάποια είναι διαχρονικά, κάποια είναι φρέσκα. Διότι η Τουρκία έχει μια σταθερή στρατηγική, αλλά κατά καιρούς αυτή η στρατηγική αποκτά και άλλο χαρακτήρα.

Πριν από μερικές δεκαετίες, το κέντρο βάρους ήταν προς τη Δύση. Επί Ερντογάν, το κέντρο βάρους της στρατηγικής τους πήγε ανατολικά. Είδαμε την Τουρκία να θέλει να παίξει έναν ρόλο ευρύτερο στη Βόρεια Αφρική και σε άλλες χώρες της Αφρικής, όχι μόνο στη Βόρεια Αφρική. Στη Μέση Ανατολή, ενεπλάκη στις εξελίξεις, όπως θυμάστε, και με το Ισλαμικό Κράτος, και στη Συρία, και στο Ιράκ. Και βέβαια, στον Νότιο Καύκασο και στην ευρύτερη περιοχή.

Έχει, λοιπόν, μια ευρύτερη στρατηγική από αυτήν που είχε τις προηγούμενες δεκαετίες, θέλοντας να παίξει έναν ρόλο περιφερειακής δύναμης. Τι κάνουμε εμείς; Ας αφήσουμε τα πυροτεχνήματα, την επικοινωνία και τα εύκολα λόγια. Τα ήρεμα νερά ήταν ένα επικοινωνιακό κατασκευάσμα. Άλλαξε κάτι ουσιαστικό; Βελτιώθηκε κάτι ουσιαστικό, συγκεκριμένο; Άλλο είναι να αλλάξει η ματιά και άλλο να αλλάξει η θεώρηση. Δεν έχουν αλλάξει οι θεωρήσεις της Τουρκίας. Είναι οι ίδιες που ήταν.

Τι κάνουμε, λοιπόν, εμείς; Η άποψή μου είναι ότι η Ελλάδα πρέπει να πρωταγωνιστήσει σε μια νέα ευρωπαϊκή πολιτική έναντι της Τουρκίας. Θεωρώ αδιανόητο να εξάγονται όπλα σε μια χώρα η οποία απειλεί με casus belli την Ελλάδα και η οποία μιλά, ακόμα και σήμερα, ενάντια στην πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για διχοτόμηση κράτους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το θεωρώ αδιανόητο, προσβλητικό για τον ελληνικό λαό, αλλά και για τον ευρωπαϊκό πατριωτισμό.

Όταν μιλώ για νέο Ελσίνκι, διότι το προηγούμενο Ελσίνκι έφερε αποτελέσματα, τα αποτελέσματα ήταν χειροπιαστά: η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τι εννοώ; Η Τουρκία είναι μια οικονομία που εξαρτάται συντριπτικά από την Ευρωπαϊκή Ένωση, και στην παραγωγή και στην κατανάλωση. Αν αναβαθμίσουμε την τελωνειακή ένωση, η εξάρτησή της γίνεται ακόμα μεγαλύτερη.

Και σε μια σύγχρονη συμφωνία, τελωνειακή, μπορεί μέσα στο κείμενο αυτό να εντάξεις και κίνητρα για την οικονομία της Τουρκίας, αλλά συγχρόνως και αυτοματοποιημένες κυρώσεις όταν δεν σέβεται το διεθνές δίκαιο. Γενικά το διεθνές δίκαιο, κυρίως έναντι της Ελλάδας και της Κύπρου.

Άρα, πρωταγωνιστής στην αλλαγή των σχέσεων Ευρωπαϊκής Ένωσης-Τουρκίας. Υπάρχουν οι συμμαχίες. Πριν από 15 χρόνια, αν λέγαμε ότι η Ευρώπη θα έφτανε εδώ που έφτασε με τη Ρωσία, οι πρώτοι που θα αντιδρούσαν θα είναι οι πρώτοι που πλήττονται, οι Γερμανοί. Όλα αλλάζουν. Και ισχυρός είναι αυτός που οργανώνεται θεσμικά, αμυντικά, οικονομικά, παραγωγικά, κοιτώντας όχι 5 και 10 χρόνια, αλλά πολλά χρόνια μετά.

Και μπορούμε, έχουμε το πολιτικό προσωπικό, και δεν εννοώ μόνο το ΠΑΣΟΚ. Υπάρχουν άνθρωποι που έχουν άποψη για αυτά τα θέματα και μπορούμε να οργανώσουμε μια εθνική στρατηγική, διακομματική, σε βάθος χρόνου, για να πετύχουμε απλά πράγματα: το βίωμα, το καταστροφικό βίωμα της εισβολής της Ρωσίας στην Ουκρανία και των σημαντικών επιπτώσεων σε όλη την Ευρώπη, να γίνει ένα μάθημα για το πώς πρέπει να προσαρμόσουμε την πολιτική, την άμυνα και τη στρατηγική της Ευρώπης απέναντι σε οποιοδήποτε γεωπολιτικό κίνδυνο και σε σχέση με την Τουρκία.

Σ. ΚΑΛΟΓΗΡΟΣ («VERGINA TV»): Κύριε Πρόεδρε, δεν μου απαντήσατε για τη συμφωνία των Πρεσπών. Με συγχωρείτε.

N. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Η θέση μας ήταν ξεκάθαρη. Δεν ψηφίσαμε τη συμφωνία των Πρεσπών, διότι υπήρχαν συγκεκριμένα ελλείμματα που αφορούσαν την ιθαγένεια και τη γλώσσα. Η θέση του ΠΑΣΟΚ, πολλά χρόνια τώρα, ήταν η συμφωνία αυτή να γίνει *erga omnes* σε κάθε πεδίο, με γεωγραφικό προσδιορισμό. Αυτό δεν έγινε. Γι' αυτό το ΠΑΣΟΚ δεν ψήφισε και δεν στήριξε αυτή τη συμφωνία.

Σ. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ («ΡΑΔΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ»): Καλησπέρα, κ. Πρόεδρε. Θα μείνω στο θέμα και θα το κάνω λίγο πιο συγκεκριμένο. Ο κ. Μητσοτάκης προχθές είπε: «Ποιος θα σηκώσει το τηλέφωνο αν συμβεί καμιά στραβή με την Τουρκία;» Εδώ έχουμε μπροστά μας, το μεταφέρω χωρίς λεπτομέρειες, τη σύνδεση, την ηλεκτρική σύνδεση στην Κάσο, δηλαδή Ελλάδος-Κύπρου. Και μάλιστα η κυβέρνηση επιμένει ότι το θέμα θα προχωρήσει.

Θα ήθελα λίγο τη θέση σας επί του θέματος, καθώς ενδεχομένως να έχουμε μεγάλα ζητήματα, καθώς λέτε εσείς ο ίδιος ότι τα ήρεμα νερά έχουν τελειώσει, ο πρωθυπουργός είπε ότι τα σύννεφα πυκνώνουν. Τι συμβαίνει εκεί; Εσείς που ξέρετε καλά τα ευρωπαϊκά, δηλαδή, και πώς είναι δυνατόν ένα ευρωπαϊκό, στα χρήματα τουλάχιστον διασφαλισμένο και γεωστρατηγικό έργο, να σέρνεται δεξιά και αριστερά εδώ και τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα;

Υπάρχει μια εκτίμηση ότι αυτό θα το βρούμε μπροστά μας, ότι κάτι θα συμβεί τουλάχιστον στην επόμενη φάση. Θα ήθελα λίγο τις θέσεις σας, τι το προκάλεσε, τι συμβαίνει εκεί.

N. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Όταν ξεκινάς ένα τέτοιο έργο, ένα ακριβό έργο, με χρήματα του Έλληνα φορολογούμενου, του Κύπριου φορολογούμενου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχεις σχεδιάσει την ολοκλήρωσή του από την αρχή μέχρι το τέλος, ειδικά όταν συνδέεται με τον σεβασμό των κυριαρχικών σου δικαιωμάτων. Ε, δεν το έκανε αυτό η κυβέρνηση. Είναι προφανές. Και αυτό δείχνει τον ερασιτεχνισμό και την έλλειψη σοβαρότητας στη διαχείριση ενός πολύ σημαντικού έργου, και ενεργειακά και οικονομικά και γεωπολιτικά.

Ζητώ από τον Πρωθυπουργό, όχι μόνο σήμερα αλλά εδώ και μήνες, επίσημα, μέσα στη Βουλή, να καταθέσει το πλήρες χρονοδιάγραμμα πόντισης του καλωδίου και υλοποίησης του έργου. Χρονοδιάγραμμα. Και να απαντήσει και στα ερωτήματά σας, αλλά και στους προβληματισμούς όλου του ελληνικού λαού.

Δεν έχει ξαναπροκύψει τέτοια αντιφατικότητα σε τόσο σοβαρά ζητήματα, ακόμη και σε σχέση με την Κυπριακή Δημοκρατία. Οργανώθηκε μια επικοινωνιακή διαχείριση κατά μερισμού των ευθυνών που δεν έχει ξαναυπάρξει από καμία άλλη ελληνική κυβέρνηση.

Γι' αυτό, λοιπόν, καθαρά λόγια σημαίνει ο Πρωθυπουργός άμεσα να ανακοινώσει το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης του έργου, ώστε να μην υπάρχει κανένα περιθώριο να πιστεύουν οι Έλληνες ότι θα περάσει ο τσαμπουκάς της Τουρκίας.

K. ΚΕΧΑΓΙΑΣ («VORIA.GR»): Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε εκπρόσωπε. Κύριε Πρόεδρε, καλησπέρα. Θα ήθελα να σας ρωτήσω: ποια θα λέγατε ότι είναι η ειδοποιός διαφορά του δικού σας οικονομικού προγράμματος, σε σύγκριση με αυτό που παρουσίασε ο Κυριάκος Μητσοτάκης; Εάν πιστεύετε ότι η δική σας ατζέντα αλλάζει ουσιωδώς το μείγμα της φορολόγησης στη μεσαία αλλά και στη μικρομεσαία Τάξη. Και τέλος, μήπως η εξαγγελία Τσίπρα για φορολόγηση του 1% των πιο πλούσιων Ελλήνων, που έχει σαφή ταξικά χαρακτηριστικά, του δίνει ένα προβάδισμα καθώς απευθύνεστε και στο ίδιο εκλογικό κοινό;

N. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Καταρχάς ο Πρωθυπουργός ήρθε στη Θεσσαλονίκη όχι για να παρουσιάσει ένα σχέδιο για το μέλλον, αλλά για να αντιμετωπίσει τις δυσκολίες που φαίνονται στα focus group. Δηλαδή, παρουσίασε μέτρα αποσπασματικά, συγκεκριμένα, για να αντιμετωπίσει τη φθορά του. Εμείς δεν κάναμε αυτό, εμείς παρουσιάσαμε ολιστικό πρόγραμμα.

Γι' αυτό δεν υπάρχει ένα συγκεκριμένο θέμα για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Απαντήσαμε στη ρευστότητα, στη διαχείριση του ιδιωτικού του χρέους με τις 120 δόσεις, σε θέματα που αφορούν το ΦΠΑ και την αύξηση του ορίου, σε θέματα ανταγωνιστικότητας, διότι βάλαμε ένα θέμα: να υπάρχει έλεγχος και κανόνες στην αγορά, σε σχέση με δόλιες πρακτικές πολυεθνικών εις βάρος μικρομεσαίων επιχειρήσεων, για να αντιμετωπίσουμε τις στρεβλώσεις που κάνουν τον μικρό να μην μπορεί να αναπνεύσει, σε επίπεδο ανταγωνισμού.

Άρα, δεν πήγαμε αποσπασματικά. Εμάς η παρουσία μας έχει μια γενική γκάμα που αφορά τα ζητήματα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, που είναι και ένα αρχιπέλαγος της ελληνικής οικονομίας.

Τώρα, το περιουσιολόγιο και ο πατριωτικός φόρος. Περιουσιολόγιο έχει ψηφίσει και το ΠΑΣΟΚ το 2010. Πρέπει να γνωρίζουμε πού υπάρχει ο πλούτος, αλλά επιτρέψτε μου, δεν είναι πατριωτικός ο φόρος που πρέπει να πληρώσουν οι ολιγάρχες. Είναι φόρος. Πατριωτικός είναι ο ΦΠΑ που πληρώνει ο φτωχότερος Έλληνας. Αυτός είναι ο πιο πατριωτικός φόρος.

Επειδή έχει ανοίξει μια μεγάλη κουβέντα στην Ευρώπη και σε όλο τον κόσμο για τη φορολόγηση των ισχυρών, την εντόπιση του πλούτου, τριγωνικές συναλλαγές, offshore, πρέπει να δούμε ευρύτερα ως Ευρωπαϊκή Ένωση τι πρέπει να κάνουμε για να εξοικονομήσουμε πόρους, για να στηρίξουμε το ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο όλων των κρατών. Άρα, προφανέστατα, πρέπει και οι ισχυροί να πληρώσουν και μάλιστα περισσότερο από ό,τι οι αδύναμοι. Αλλά αυτό, συγγνώμη, δεν είναι πατριωτισμός ούτε χορηγία. Είναι οι κανόνες που πρέπει να μπουν, και θα μπουν. Και νομίζω ότι και στην Ελλάδα και στην Ευρώπη η Σοσιαλδημοκρατία προσπαθεί να δημιουργήσει τέτοια μοντέλα δικαιότερης φορολόγησης εντός των ευρωπαϊκών κοινωνιών.

Π. ΜΠΙΤΣΙΚΑ («DOCUMENTO»): Ήθελα να ρωτήσω για τη διεύρυνση που έχετε πολλές φορές αναφέρει ότι κάνετε και για στελέχη που προσχωρούν. Υπάρχουν κριτήρια για αυτή την προσέγγιση; Και επίσης, η παρουσία του Ευάγγελου Αποστολάκη και του Αλέξανδρου Αυλωνίτη στην ομιλία σας είναι προανάκρουσμα προσχώρησης στην Κοινοβουλευτική Ομάδα και έπονται κι άλλες;

Και κάτι ακόμα, στη γενικότερη συζήτηση που γίνεται για τα προγράμματα. Στην Κεντροαριστερά και το ΠΑΣΟΚ αποδέχεται το δημοσιονομικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στρατιωτικές δαπάνες που κατευθύνονται ή εξυπηρετούν κυρίως τα συμφέροντα ΕΕ, ΗΠΑ, Ισραήλ και λοιπά, με αυτή την ασφυξία, η αποτελεσματικότητα των μέτρων μπορεί να υπάρξει; Και αυτό μπορεί να συνδέεται και με τη δυσарέσκεια των απλών ανθρώπων και εδώ και αλλού, για ανισότητες και μη αποτελεσματική πολιτική που μπορεί να την καταλαβαίνουν;

N. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Καταρχάς, στη μάχη για την πολιτική αλλαγή, είναι ευπρόσδεκτοι όλοι που θα αγωνιστούν δίπλα μας, με κοινές αρχές, κοινές αξίες. Αυτοί που πιστεύουν στο πρόγραμμά μας, αυτοί που πιστεύουν ότι τώρα είναι η ανάγκη να αλλάξει η χώρα πορεία. Το ΠΑΣΟΚ είναι ένα ανοιχτό Κόμμα, και νομίζω ότι το επόμενο διάστημα κι άλλοι άνθρωποι θα έρθουν κοντά μας για να αγωνιστούμε μαζί απέναντι στη Νέα Δημοκρατία.

Όμως, οι πιο σημαντικές διευρύνσεις είναι οι κοινωνικές. Γι' αυτό επιμένουμε σε ένα πρόγραμμα που βάζει την κοινωνία στο προσκήνιο. Υπάρχουν σημαντικές κοινωνικές δυνάμεις που ασφυκτούν και που νομίζω ότι, μέσα από τις προτάσεις μας, μπορούν να βρουν οξυγόνο, μπορούν να δουν προοπτική, ελπίδα, και να μας χαρίσουν την εμπιστοσύνη τους. Και να ενώσουμε τις δυνάμεις μας και να αγωνιστούμε μαζί. Αυτός είναι ο στόχος. Έτσι θα έρθει η πολιτική αλλαγή, με ισχυρή κοινωνική διεύρυνση της Δημοκρατικής Παράταξης.

Τώρα, στο δεύτερο σκέλος της ερώτησής σας: έχει ανοίξει εδώ και χρόνια αυτή η κουβέντα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν ήταν πρώτος ο Τραμπ εκείνος που έθεσε το θέμα αύξησης των στρατιωτικών δαπανών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το είχε θέσει και ο Ομπάμα στο παρελθόν. Η δική μου άποψη είναι σταθερά η ίδια: η Ευρώπη πρέπει να αποκτήσει ευρωστρατό, κοινά εξοπλιστικά, κοινή άμυνα και κοινή εξωτερική πολιτική.

Είμαι Σοσιαλδημοκράτης, αλλά είμαι πάνω απ' όλα Έλληνας. Και δεν μπορώ να επιτρέψω να πληρώνουμε εμείς, τα παιδιά μας, τα εγγόνια μας, δισεκατομμύρια σε στρατιωτικές δαπάνες και την ίδια ώρα τα χρήματα αυτά οι Δανοί και οι Ολλανδοί να τα κάνουν νοσοκομεία, δρόμους, υποδομές, νηπιαγωγεία, πανεπιστήμια. Δεν το δέχομαι.

Είναι μια τεράστια εσωτερική αδικία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που εξελίσσεται τώρα και πολλά χρόνια, και που έπρεπε χρόνια πριν η Ελλάδα να το είχε θέσει στην προτεραιότητά της σε κάθε διαπραγμάτευση. Άρα, πρέπει η Ευρώπη να προχωρήσει μπροστά στα θέματα αυτά, για να καταφέρει η Ελλάδα να αποκλιμακώσει τις δικές της δαπάνες και να έχει περιθώριο να δώσει αλλού τα χρήματα αυτά που δίνει τώρα και πάρα πολλά χρόνια.

Και πρέπει η Ευρώπη να τρέξει πιο γρήγορα, πιο γρήγορα, προς αυτή την κατεύθυνση. Δεν σημαίνει βέβαια αυτό ότι θα αποδυναμώσουμε τις δαπάνες του κοινωνικού κράτους. Το είπα και χθες: τα Ταμεία Συνοχής πρέπει να μείνουν περιφερειακά. Υπάρχουν φτωχές Περιφέρειες. Δεν μπορεί να λέμε ότι τελειώνει το Ταμείο Ανάκαμψης και δεν υπάρχει κάτι άλλο, άρα, όποιος έχει δημοσιονομικό χώρο να στηρίζει τις δικές του επιχειρήσεις. Τι σημαίνει αυτό; Οι Γερμανοί, οι Γάλλοι, οι πιο πλούσιες οικονομίες, θα επιδοτούν τον ιδιωτικό τομέα εις βάρος του δικού μας ιδιωτικού τομέα.

Γι' αυτό βάζουμε συγκεκριμένους στόχους για την Ένωση, που είναι και το κοινωνικό μοντέλο: να ενισχυθεί, και να παραμείνει ένα παράδειγμα ανθρωπιάς και αντιμετώπισης των ανισοτήτων σε παγκόσμιο επίπεδο. Μόνο η Ευρώπη είχε αυτό το κοινωνικό μοντέλο και πρέπει να το προστατεύσει. Αυτό, είναι ο χαρακτήρας μας: το κοινωνικό μας μοντέλο και ο αγώνας κατά των ανισοτήτων κοινωνικών ή περιφερειακών.

Να επενδύσει στην παραγωγική της βάση, ώστε να σταματήσει την υψηλή εξάρτηση από την Κίνα, να επενδύσει στην ενεργειακή της αυτονομία, για να σταματήσει την υψηλή εξάρτηση από τη Ρωσία. Και να επενδύσει και στην άμυνα, για να γνωρίζει η Τουρκία ή οποιοσδήποτε άλλος ότι η αλληλεγγύη θα γίνει πράξη, εάν ποτέ κάποιος διανοηθεί να επιτεθεί σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

B. ΓΟΥΛΑΣ («IEFIMERIDA.GR»): Κύριε Πρόεδρε, το έχετε πει, στο Συνέδριο του ΠΑΣΟΚ το αποφασίσατε κιόλας, να μην υπάρξει καμία μετεκλογική συγκυβέρνηση με τη Νέα Δημοκρατία. Αν πάρουμε ως δεδομένο τα ποσοστά των δημοσκοπήσεων και η Νέα Δημοκρατία είναι πρώτο κόμμα, δεν έχει όμως την αυτοδυναμία, εσείς θα ζητούσατε την απομάκρυνση του Κυριάκου Μητσοτάκη από την ηγεσία της Νέας Δημοκρατίας και με ποιο πρόσωπο από τη Νέα Δημοκρατία θα συνομιλούσατε; Ευχαριστώ.

N. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Εμείς αγωνιζόμαστε για την απομάκρυνσή τους από την Κυβέρνηση. Τα εσωκομματικά τους ας τα λύσουν μόνοι τους.

X. ΔΡΟΥΖΙΑΣ («ΤΟ ΚΑΡΦΙ»): Κύριε Πρόεδρε, καλησπέρα και από εμένα. Αν το ΠΑΣΟΚ κερδίσει τις εκλογές, με ποιες πολιτικές δυνάμεις θα επιδιώξετε να σχηματίσετε Κυβέρνηση, από τη στιγμή που όλες τις απορρίπτετε; Αν αντίθετα βγει δεύτερο ή ακόμα και τρίτο κόμμα, είστε διατεθειμένος να αναλάβετε προσωπικά την ευθύνη του εκλογικού αποτελέσματος και να θέσετε την ηγεσία σας στην κρίση της βάσης ή θεωρείτε ότι ανεξαρτήτως έκβασης η ηγεσία σας δεν τίθεται υπό αμφισβήτηση μέχρι την ολοκλήρωση της θητείας σας το φθινόπωρο του '28;

Ν. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Όπως απάντησα και προηγουμένως, η μάχη των εθνικών εκλογών είναι μάχη πολιτικής αλλαγής και όχι προσωπικών σχεδιασμών. Και αυτό αφορά την αντίληψή μου, αλλά και την αντίληψη της Παράταξης σε σχέση με τα πραγματικά διακυβεύματα που υπάρχουν σήμερα στην ελληνική κοινωνία.

Το με ποιους θα συνεργαστούμε θα το απαντήσει ο πολίτης, ο ελληνικός λαός, τη μέρα των εκλογών. Στις τελευταίες εκλογές, η κεντρική ερώτηση ήταν «με ποιους θα πάτε;» και μάλιστα, χρησιμοποιώντας τα ευρήματα των δημοσκοπήσεων, τα οποία όμως τελικά ήταν εντελώς διαφορετικά από τη λαϊκή ετυμηγορία. Γι' αυτό λοιπόν ας αγωνιστούμε, και εμείς θα αγωνιστούμε, και ας περιμένουμε την λαϊκή ετυμηγορία.

Το χρέος μου και το χρέος μας είναι ένα: σε κάθε γωνιά της Ελλάδας, ο κάθε Έλληνας να ξέρει τι προτείνει το ΠΑΣΟΚ, τι σημαίνει να στηρίζει το ΠΑΣΟΚ, και πώς αυτά που προτείνουμε αλλάζουν τη ζωή του ίδιου και της οικογένειάς του. Είμαι σίγουρος και πολύ αισιόδοξος ότι μπορούμε να τα καταφέρουμε, γιατί έχουμε και πρόγραμμα και στελέχη και πολιτική αυτονομία.

Σ. ΡΑΠΑΝΑΚΗΣ («ROSA.GR»): Κύριε Πρόεδρε, ζούμε σε μια εποχή διεθνών αναταράξεων, κρίσεων, ανισοτήτων και βλέπουμε ότι ο τραμπισμός εξάγεται πλέον και στην Ευρώπη. Παρατηρούμε όμως ότι η απογοήτευση και ο θυμός των κοινωνιών και ιδιαίτερα των νέων, στρέφεται συχνά προς την Ακροδεξιά και όχι μόνο στην Ακροδεξιά, πλέον και σε ανοιχτά φασιστικές δυνάμεις, όπως για παράδειγμα πρόσφατα στη Γερμανία το AFD, ένα αδιανόητο γεγονός μέχρι πριν από μερικά χρόνια.

Στη χώρα μας τις επόμενες ημέρες, αναμένεται η αποφυλάκιση του Κασιδιάρη, ο οποίος δηλώνει πως στοχεύει σε εκλογική κάθοδο. Γιατί θεωρείτε ότι οι δυνάμεις της Κεντροαριστεράς δεν αποτελούν την πρώτη επιλογή έκφρασης των νέων και των απογοητευμένων στρωμάτων της κοινωνίας; Και ποια είναι η δική σας θέση, θα πρέπει να επιτραπεί στο πρωτοπαλικάρο αυτής της εγκληματικής Οργάνωσης να κατέβει ξανά στις εκλογές, και αν θα λάβετε κάποια σχετική πρωτοβουλία;

Ν. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Όταν επιχαίρεις με τη ρητορεία του Τραμπ, της Λεπέν και άλλων πολιτικών σε παγκόσμιο επίπεδο, που ανοίγουν τον δρόμο στη μισαλλοδοξία, στην Ακροδεξιά και στην απανθρωπιά θα έλεγα, τότε μην ρίχνεις κροκοδείλια δάκρυα όταν αυτές οι δυνάμεις αποκτούν ακροατήριο και στην πατρίδα σου.

Ουδέποτε το ΠΑΣΟΚ -και κανένα στέλεχός του- δεν θεώρησε ότι αυτές οι δυνάμεις έχουν κάτι να προσφέρουν στον κόσμο. Το μήνυμά μου σε κάθε Έλληνα και ιδιαίτερα στη νέα γενιά, είναι να σκεφτούν: αξίζει να επικροτούν, έστω και με ένα like, τους οπαδούς του Χίτλερ; Αξίζει να επικροτούν, έστω και με ένα like, τους οπαδούς του Χίτλερ που «κατέσφαξαν» τον ελληνικό λαό; Αξίζει να κάνουν ένα like σ' αυτούς που χαιρετούν ναζιστικά; Έχουμε μια ιστορία. Αυτός ο λαός, και η εθνική του αντίσταση, ήταν από τις πιο ισχυρές σε όλη την Ευρώπη. Με βαρύ φόρο αίματος, με βαρύ φόρο αίματος, την αντίσταση την έκανε όλος ο ελληνικός λαός. Πρέπει λοιπόν να σκεφτούν αν αξίζει να κάνουν έστω και ένα like σε δολοφόνους.

Δυστυχώς η Ευρώπη σε αυτή τη νέα πορεία θα αντιμετωπίσει δυσκολίες. Είχαμε τις γερμανικές εκλογές, θα έρθουν οι γαλλικές εκλογές. Το αντίδοτο στο νεοναζισμό και την ακροδεξιά, για μένα, είναι ένα: επίθεση δημοκρατίας, επίθεση κοινωνικής δικαιοσύνης, επίθεση ευκαιριών για όλους τους Ευρωπαίους πολίτες. Δεν πρέπει να αφήνουμε χαραμάδα καμιά, να γίνονται κομμάτια των ευρωπαϊκών κοινωνιών ευάλωτα σε αυτές τις επικίνδυνες ιδέες που στο παρελθόν κατέστρεψαν την ανθρωπότητα.

Ο. ΛΑΘΥΡΗ («STAR ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ»): Χαίρετε κύριε Πρόεδρε. Θέλω να σας ξαναπάω, σας παρακαλώ πολύ, στο Αιγαίο, γιατί έχω λόγο που το ρωτώ. Θέλω αυτό το τρίπτυχο – διπλωματία, διάλογος, αποτροπή – να μας το κάνετε λίγο πιο ξεκάθαρο.

Γιατί αναρωτιέμαι, κύριε Πρόεδρε προχθές σε πανελλαδική δημοσκόπηση σχετικά με τα εθνικά θέματα, το ΠΑΣΟΚ είναι στην 3η θέση σε ό,τι αφορά το εθνικό πατριωτικό πρόσημο, την ίδια στιγμή που ακόμη και το Ευρωκοινοβούλιο – και μάλιστα πολύ πρόσφατα – αναγκάζεται να πάρει θέση κατόπιν ερωτήσεων δικών σας ευρωβουλευτών, συγκεκριμένων πολιτικών προσώπων και να απευθύνει συστάσεις στην Τουρκία για τα ζητήματα που αφορούν στη χώρα μας και για το καλώδιο και για τα θαλάσσια πάρκα.

Άρα λοιπόν αναρωτιέμαι μήπως αυτές οι «κόκκινες γραμμές» του ΠΑΣΟΚ δεν έχουν γίνει απολύτως αντιληπτές από την κοινωνία. Γι' αυτό σας ρωτώ να μας πείτε ξεκάθαρα, σε αυτή την ένταση και στην πιο δύσκολη εκδοχή, σε ό,τι αφορά τα ελληνοτουρκικά, γιατί καταλαβαίνουμε από αυτά που είπατε χθες και στην αρχή και στο τέλος της ομιλίας σας ότι μπορεί, λόγω της προεκλογικής περιόδου, να είναι λίγο αυξημένη η ένταση από ελληνικής πλευράς. Το ίδιο όμως συμβαίνει και στη γείτονα χώρα. Ο Τούρκος Πρόεδρος προετοιμάζει και την κοινωνία του και τις ένοπλες δυνάμεις για κάτι πολύ μεγάλο εναντίον της χώρας μας.

Στην περίπτωση αυτή λοιπόν στην περίπτωση που έχουμε ένα δύσκολο σενάριο, τι κάνουμε; Πώς πρέπει να απαντήσει και να αντιδράσει η Ελλάδα πριν δημιουργηθεί κάτι τετελεσμένο και δεν υπάρξει δρόμος χωρίς επιστροφή; Ευχαριστώ.

N. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Όσο ισχυρός είσαι, -ισχυρότερος διπλωματικά, σε επίπεδο αποτρεπτικής δύναμης και σε ευρωπαϊκό επίπεδο-, τόσο περισσότερο προετοιμασμένος είσαι για να μη συμβεί τίποτα. Εμείς αυτό λέμε: διάλογο χωρίς αυταπάτες. Και δεν κλιμακώνει το ΠΑΣΟΚ τη ρητορική του προεκλογικά. Νομίζω ότι τα ίδια λέμε πάντα.

Και λέμε τα ίδια πάντα και στη Βουλή και στην Ευρωβουλή και σε οποιοδήποτε φόρουμ, διότι πιστεύουμε ότι το κατασκεύασμα των «ήρεμων νερών» δεν είχε κανένα περιεχόμενο. Θεσμικά βήματα πρέπει να γίνουν. Ποια είναι τα θεσμικά βήματα; Ο σεβασμός στο διεθνές δίκαιο και στο δίκαιο της θάλασσας. Όλα τα ευρωπαϊκά κράτη έχουν υπογράψει το δίκαιο της θάλασσας. Η Τουρκία που είναι μια χώρα με εμπορική σύνδεση με την Ευρώπη, δεν το έχει υπογράψει. Γι' αυτό βάζω στο πεδίο την αντίληψη του νέου Ελσίνκι.

Γιατί μπορεί να ανοίξουν πολλά περιθώρια διαπραγματεύσεως για μια χώρα που η οικονομία της είναι απολύτως εξαρτώμενη από την Ευρώπη και συγχρόνως πάρα πολύ εύθραυστη.

Το θέμα είναι να σχεδιάσουμε σωστά, να διεκδικήσουμε σωστά και να αφήσουμε στο περιθώριο τα επικοινωνιακά πυροτεχνήματα που δεν αφήνουν τίποτα στις επόμενες γενιές. Γι' αυτό επιμένω. Και εμπιστεύομαι τη μνήμη του ελληνικού λαού. Τη θεσμική μνήμη. Ας σκεφτούν ποιο κόμμα στα εθνικά θέματα πήγε τη χώρα μπροστά. Βήματα μπροστά σε ευρωπαϊκό και γεωπολιτικό επίπεδο και σε σχέση με την Τουρκία. Εμείς ή η Νέα Δημοκρατία;

Τι ακούσαμε τότε με το Ελσίνκι; Αλλά μετά όλοι πανηγύριζαν που μπήκε η Κύπρος στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Γι' αυτό θέλει ρεαλισμό, σοβαρότητα, αξιοπιστία και εθνική συνεννόηση. Διότι ούτε αυτό υπάρχει σήμερα.

Και δεν καλύπτεται η εθνική συνεννόηση με την ενημέρωση του Υπουργού Εξωτερικών κατά καιρούς σε μια επιτροπή. Χρειάζεται ειλικρίνεια, σοβαρότητα και προσπάθεια σύγκλισης σε θέματα τα οποία αφορούν μακροπρόθεσμα το μέλλον της Ελλάδας.

Και κάτι ακόμη: είναι μόνο η Τουρκία; Η Μονή της Αγίας Αικατερίνης στο Σινά; Πήγε ο Πρωθυπουργός πρόσφατα στην Αίγυπτο. Θα έχουμε μια καλή συμφωνία; Δεν άκουσα κάτι. Θα διασφαλίσουμε τα περιουσιακά της Μονής; Και όχι μόνο αυτό που ακούγεται, το θρησκευτικό χαρακτήρα; Δεν νομίζω ότι απειλείται ο θρησκευτικός χαρακτήρας της μονής.

Άρα είναι πολλά τα θέματα τα οποία πρέπει να αντιμετωπιστούν. Και θα μου πείτε: πώς αντιμετωπίζονται; Πέρυσι το καλοκαίρι η Αίγυπτος πήρε από την Ευρώπη 4 δισεκατομμύρια. Βάλαμε προϋποθέσεις; Ίσως αν βάζαμε προϋποθέσεις, να είχαμε μια καλύτερη συμφωνία, αυτή που ενδεχομένως να έχουμε το επόμενο διάστημα.

Γ. ΑΛΜΠΙΑΝΗΣ («POPAGANDA»): Κύριε Πρόεδρε, η ΕΛΑΣ δήλωσε ότι θα καταθέσει στο Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο το οικονομικό της πρόγραμμα για να κοστολογηθεί. Εσείς θα καταθέσετε το πρόγραμμα του ΠΑΣΟΚ;

N. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Προσέξτε. Εμείς δεν έχουμε κανένα ζήτημα να καταθέσουμε το πρόγραμμά μας στο Δημοσιονομικό Συμβούλιο. Όμως το Δημοσιονομικό Συμβούλιο τι θα κάνει; Θα κοστολογήσει αυτά που γνωρίζουμε κι εμείς από τον προϋπολογισμό. Αυτό είναι μόνο; Είναι το ίδιο όλες οι πολιτικές επιλογές; Το λέω για να πάμε και ένα βήμα παρακάτω. Ότι κοστολόγηση μπορούμε να κάνουμε όλοι μας.

Εγώ τα στοιχεία που σας έδωσα είναι στοιχεία του Εθνικού Λογιστηρίου. Ανάλυση επιπτώσεων κάθε μέτρου θα γίνει; Δηλαδή, όταν η Νέα Δημοκρατία μείωσε το φόρο στα μερίσματα σε 5%, ήταν μια θετική επίπτωση στην ελληνική οικονομία; Μήπως διευκολύνουμε να φεύγουν δισεκατομμύρια μερίσματα με έναν ελάχιστο φόρο στο εξωτερικό και να μην επανεπενδύονται;

Πώς αξιολογείται η επίπτωση της πρότασης της χθεσινής του ΠΑΣΟΚ; Να δώσουμε κίνητρα για ακόμα πιο επιταχυνόμενες αποσβέσεις σε επίπεδο επενδύσεων. Άρα οι πολιτικές δεν είναι ουδέτερες. Δεν είναι μόνο ένα κόστος, 1, 2, 3 ή 4. Είναι αν αυτές οι πολιτικές έχουν θετικές επιπτώσεις στην οικονομία και την κοινωνία.

Περιμένω λοιπόν να στελεχωθεί σωστά, ώστε το Δημοσιονομικό Συμβούλιο να κάνει και μια ανάλυση επιπτώσεων αυτών που προτείνουν τα κόμματα, για να δούμε ένα δημοσιονομικό κόστος που είναι ίδιο σε δύο πολιτικές, ποιους βοηθά: 10 οικογένειες, ή εκατοντάδες χιλιάδες Έλληνες; Αυτό είναι η αξία της ανάλυσης που πρέπει να κάνει το Δημοσιονομικό Συμβούλιο.

Και αν αυτή η ανάλυση γίνει, νομίζω ότι θα βοηθήσει πάρα πολύ και τα κόμματα, όλα τα κόμματα πρέπει να πάνε, για να αποκτήσουν πολιτικές που να υπηρετούν την κοινωνία και όχι να κρύβονται πίσω από επικοινωνιακά παιχνίδια πολιτικές που υπονομεύουν την κοινωνία μακροπρόθεσμα.

Γ. ΚΑΤΣΙΑΝΗΣ («TV 100»): Κύριε Πρόεδρε πριν από 3 χρόνια το κράτος κλήθηκε να καταβάλει στον εργολάβο της υποθαλάσσιας αρτηρίας το ποσό των 85 εκατομμυρίων ευρώ για ένα έργο το οποίο δεν έγινε ποτέ.

Αντίστοιχα, υπάρχουν πολλά δημόσια έργα τα οποία βρίσκονται εν εξελίξει, τα οποία όμως, ωστόσο, κάποια από αυτά δεν έχουν ολοκληρωθεί, με αποτέλεσμα να συνεχίζεται ο χορός των αποζημιώσεων, όπως για παράδειγμα ο ΒΟΑΚ που αναφέρατε στη χθεσινή σας ομιλία.

Συνεπώς από την πλευρά σας, κύριε Πρόεδρε, πώς προτίθεστε να αντιμετωπίσετε αυτή την αδικία, αυτή την στρέβλωση σε βάρος των πολιτών, ούτως ώστε αυτά τα χρήματα, με την παρούσα κατάσταση, να διατεθούν για την κάλυψη κοινωνικών αναγκών, όπως είναι η επαναφορά του 13^{ου}, 14^{ου} μισθού, ή η καταβολή πραγματικών αυξήσεων στους συνταξιούχους; Ευχαριστώ.

Ν. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Χθες παρουσιάσαμε προς αυτή την κατεύθυνση που αναφέρεστε, ότι πρέπει να υπάρχει προληπτικός έλεγχος από την πλευρά του Ελεγκτικού Συνεδρίου σε όλες τις συμβάσεις μεγάλης οικονομικής αξίας, για να μπορούμε να εντοπίσουμε εγκαίρως φωτογραφικούς όρους, υπερκοστολογίες, τεχνικές κατατμήσεις, όπως ζήσαμε στον Πάτρα Πύργο, διαγωνισμούς που επί της ουσίας δεν έχουν κανέναν ανταγωνισμό. Έχω αναφέρει πάρα πολλά παραδείγματα στη Βουλή.

Ένα παράδειγμα εμβληματικό είναι αυτό που συνέβη όταν ήρθε ο νόμος για τον απόδημο ελληνισμό, το δικαίωμα της επιστολικής ψήφου, που ξαφνικά πήρε μια εταιρεία ένα μεγάλο πακέτο που αφορούσε την προώθηση, με έναν διαγωνισμό όπου οι τρεις προσφορές, ενώ ήταν της τάξης των 5 εκατομμυρίων ευρώ, είχαν μια ελάχιστη διαφορά, νομίζω, μερικών χιλιάδων ευρώ, 5.000 ευρώ. Εδώ τι συμβαίνει; Εδώ έχουμε πολλές απευθείας αναθέσεις και πολλούς στημένους διαγωνισμούς με τυπικές διαγωνιστικές διαδικασίες.

Δεύτερο θέμα: απευθείας αναθέσεις. Τι λέμε; Πλαφόν. Επί του συνόλου των πιστώσεων, εξαιρώντας μόνο τους μικρούς δήμους. Άρα, Ελεγκτικό Συνέδριο για τους διαγωνισμούς, πλαφόν στις απευθείας αναθέσεις και μια ακόμη πιο ισχυρή Διαύγεια.

Το ΠΑΣΟΚ είναι το κόμμα της διαφάνειας, διότι έκανε τα δύσκολα χρόνια του μνημονίου, ακόμη και εκείνη τη στιγμή με την κυβέρνηση του Γιώργου Παπανδρέου, ισχυρές μεταρρυθμίσεις. Όπως είναι η Διαύγεια. Πιο ισχυρή Διαύγεια.

Γνωρίζω πάρα πολύ καλά ότι σας έχει βοηθήσει πολύ η Διαύγεια στο δημοσιογραφικό σας έργο. Να βοηθήσει ακόμη περισσότερο όλη την κοινωνία και να πιέσει να γνωρίζει ο πολίτης πού πάει και το τελευταίο του ευρώ.

Άρα, αυτά τα τρία ζητήματα, οι τρεις πρωτοβουλίες, βοηθούν να μη χάνονται χρήματα στην κατασπατάληση, στην κακοδιαχείριση και να έχουμε ένα δημοσιονομικό όφελος και ένα μεγαλύτερο περιθώριο για να κάνουμε καλύτερες υποδομές και ισχυρότερο κοινωνικό κράτος.

Σ. ΓΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ («NEWSBEAST»): Κύριε Πρόεδρε, καλησπέρα σας. Η ιδιοκατοίκηση στην Ελλάδα έπεσε από 84,6% το 2005 σε 61% σήμερα, κάτω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Και το παράδοξο είναι ότι υπάρχουν 520.000 κλειστά ακίνητα μόνο στην Αττική. Δηλαδή πάνω από το 1/4 του αποθέματος. Ταυτόχρονα, ένας ξένος αγοραστής με μέσο προϋπολογισμό 340.000 ευρώ και σχεδόν 19 ετήσιους μισθούς ενός Έλληνα εργαζομένου, παίρνει δάνειο με σχεδόν το ίδιο επιτόκιο, δηλαδή της τάξεως του 3,5%.

Την ίδια ώρα, οι τράπεζες χρηματοδοτούν στην πράξη μόλις 62-65% της αξίας, όχι την προβλεπόμενη συμμετοχή 80%, με συνέπεια να δυσχεραίνει ακόμα περισσότερο να αγοράσει σπίτι ο Έλληνας φορολογούμενος. Θα ήθελα να σε ρωτήσω: Με 500.000 κλειστά σπίτια στην Αττική και ένα επιτόκιο ίδιο ανάμεσα σε τόσο άνισα εισοδήματα, αν αύριο κυβερνήσετε, πώς θα εξορθολογήσετε την αγορά, όπως είπατε πριν λίγο; Θα δημιουργήσετε νέα κρατικά προγράμματα διαφορετικά από το «Σπίτι μου 2» και «Σπίτι μου 3»; Θα θεσπίσετε πρόσθετα κίνητρα; Ευχαριστώ.

Ν. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Από το 2022 είχα πει στη Βουλή, είχα πει, μάλλον, δημόσια και μετά το '23 και στη Βουλή, ότι το θέμα της στέγασης θα εξελιχθεί στην Ελλάδα να είναι το μεγαλύτερο κοινωνικό θέμα. Διότι είχαμε μάθει εντελώς διαφορετικά. Όπως πολύ καλά περιγράψατε, είχαμε πολύ υψηλά ποσοστά ιδιοκατοίκησης, και γνώριζε κάθε γενιά σχεδόν ότι δουλεύοντας μπορεί να αποκτήσει ένα σπίτι.

Σήμερα, ακόμη και άνθρωποι που δουλεύουν σε καλές θέσεις εργασίας, φοβούνται ότι δεν θα αποκτήσουν σπίτι ποτέ. Το κόστος των ακινήτων έχει αυξηθεί ραγδαία σε σχέση με τις εισοδηματικές δυνατότητες του ελληνικού λαού. Και έχουμε μια κυβέρνηση που σου λέει: «Ναι, κάποιος κερδίζει και κάποιος χάνει».

Αυτοί όμως που χάνουν μπορεί να μην μπορούν να κάνουν οικογένεια. Μπορεί να συνεχίσουν να μένουν με τους γονείς τους. Μπορεί να μην μπορούν να σπουδάσουν τα παιδιά τους, γιατί εξοικονομούν χρήματα για το ενοίκιο.

Η πολιτική μας για τη στέγαση θα είναι, από την πρώτη μέρα, προτεραιότητα. Και όπως είπα πριν, πρέπει να μεγαλώσουμε τις πόλεις μας με νέα σχέδια, νέες υποδομές, να πέσει το κόστος αγοράς ακινήτων μέσω του κόστους γης. Πρέπει να βάλουμε όρια στο real estate.

Ξέρετε πόσοι θα βγάλουν αρκετά χρήματα όταν αγόρασαν βιομηχανικά κτίρια πριν τη νομοθέτηση του νέου ορίου της Golden Visa; Μετά από πίεση του ΠΑΣΟΚ, η Golden Visa πήγε στην Αθήνα από τις 250.000 στις 800.000. Κάποιοι όμως πονηροί, που γνώριζαν, αγόρασαν βιομηχανικά κτίρια και κτίρια άλλου χαρακτήρα, με το παράθυρο της νομοθέτησης ότι «εκεί μπορούν να πουλήσουν με 250.000» μετά, αλλάζοντας τον χαρακτήρα του κτιρίου

Γνωρίζετε ότι το όριο Golden Visa έμεινε στις 400.000 ευρώ στα μικρότερα νησιά της Ελλάδας, εκεί που δεν υπάρχει νερό; Που η δημόσια υγεία είναι αδύναμη, που δεν υπάρχουν υποδομές; Δηλαδή, 800.000 ευρώ στην Κρήτη που έχει υποδομές, αλλά 400.000 στη Σίφνο που δεν έχει υποδομές. Τι είδους επιλογές είναι όλες αυτές; Είναι επιλογές να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα ή να κάνουν κάποιοι business;

Και η απάντηση είναι: «Μα, δώσαμε ένα ενοίκιο». Το οποίο, όπως γνωρίζετε, στις περισσότερες περιπτώσεις το απορρόφησε η ίδια η αγορά. Το λέγανε αυτό και όταν ανακοινώθηκε το μέτρο, σημαντικοί οικονομολόγοι. Άρα, πρέπει να μεγαλώσουμε την προσφορά κατοικιών για να πέσει το κόστος και στην αγορά και στα ενοίκια.

Ανεβάζουμε την προσφορά με νέα σχέδια πόλης, με προγράμματα ανοίγματος κλειστών κτιρίων και διαμερισμάτων, με κίνητρα ανακατασκευής και δέσμευση τα ακίνητα αυτά να δίνονται με κοινωνικό ενοίκιο χαμηλού κόστους. Και τέλος, βάζουμε κανόνες στην αύξηση των ενοικίων.

Πρέπει σε κάθε δήμο, ειδικά εκεί που υπάρχουν μεγάλες ζώνες πίεσης, να γίνουν μελέτες φέρουσας ικανότητας, για να γνωρίζουμε συγκεκριμένα πόσες βραχυχρόνιες μισθώσεις θα υπάρχουν, πόσες μπορεί ο καθένας να έχει, και πόσα τετραγωνικά πρέπει να είναι. Έτσι γίνεται ολιστική πολιτική.

Όπως επίσης, όποιος έρθει να ανανεώσει την Golden Visa που έχει πάρει με κυβέρνηση ΠΑΣΟΚ, για να την ανανεώσει, θα απαγορεύεται η βραχυχρόνια μίσθωση στην κατοικία αυτή, στο ακίνητο αυτό. Θα πρέπει να έχει ο ίδιος ή ιδιοκατοίκηση ή μακροχρόνια μίσθωση.

Σας περιέγραψα, λοιπόν, ένα μεγάλο πακέτο μέτρων που αφορούν όλη την Ελλάδα και τη νησιωτική, αλλά και τα μεγάλα κέντρα. Γιατί στόχος μας είναι κάθε οικογένεια να μπορεί, όπως και οι προηγούμενες γενιές, με τον κόπο της, να αποκτήσει μια κατοικία, και αυτή και τα παιδιά της.

Γ. ΜΠΑΝΑΤΣΑΣ («TRT»): Καλησπέρα, κ. Πρόεδρε. Στην τοποθέτησή σας, στην ομιλία σας, ένας από τους άξονες που θίξατε ήταν ο αγροτικός και ο κτηνοτροφικός τομέας. Αναφερθήκατε κυρίως σε φοροαπαλλαγές ή, αν θέλετε, στο αφορολόγητο πετρέλαιο, και μιλήσατε για μια αναδιανομή γης.

Ωστόσο, οι αγρότες και οι κτηνοτρόφοι κ. Πρόεδρε -οι κτηνοτρόφοι βεβαίως τώρα είναι σε δραματική θέση- θέλουν να ακούσουν και κάτι για το επίπεδο των τιμών. Και το λέω αυτό γιατί, όσο και να μειωθεί το κόστος παραγωγής, όταν οι τιμές κατακυλούν στο χωράφι και στη στάνη, δεν υπάρχει απάντηση στο πρόβλημα το αγροτικό και το κτηνοτροφικό. Υπάρχει μηχανισμός ο οποίος θα μπορούσε να συνδέσει το κόστος παραγωγής με τις τιμές; Θέτουμε αυτό το ερώτημα.

Και δύο διευκρινίσεις αν θέλετε: δεν είστε ικανοποιημένος από το ότι ο ΟΠΕΚΕΠΕ πέρασε στην ΑΑΔΕ; Δεν αντιμετώπισε το πρόβλημα όπως λέει η κυβέρνηση; Και γιατί μιλάτε μόνο για μικρά φράγματα; Εμείς, ξέρετε, στη Θεσσαλία έχουμε τον Αχελώο, τον οποίο πάντοτε διεκδικούμε να γίνει μεταφορά νερού προς το θεσσαλικό διαμέρισμα, και μαθαίνω ότι τις επόμενες ημέρες η κυβέρνηση κάτι ετοιμάζει να πει σχετικά. Έχετε αλλάξει πολιτική, με δεδομένο ότι το ΠΑΣΟΚ σε αυτό το θέμα ήταν υπέρ της μεταφοράς νερού. Ευχαριστώ.

Ν. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Να βάλουμε καταρχάς το συνολικό ζήτημα. Ξέρετε, είστε κι εσείς από την Περιφέρεια, κι εγώ κατάγομαι από την Περιφέρεια. Πάμε συχνά. Χέρσα χωράφια. Ο κάμπος αλλάζει χρώμα. Γιατί αλλάζει χρώμα; Γιατί μειώνονται οι παραγωγοί.

Το πρόγραμμα νέων αγροτών είχε σχεδόν 10.000 λιγότερες αιτήσεις. Κάποιοι άνθρωποι δεν νιώθουν προοπτική σε αυτά τα επαγγέλματα του αγρότη, του κτηνοτρόφου, και πολλές φορές και του μεταποιητή. Τι πρέπει να κάνουμε; Πρέπει να συνδέσουμε τον πρωτογενή τομέα με τη μεταποίηση, με την καινοτομία, για να έχουμε προϊόντα προστιθέμενης αξίας που εξάγονται μεταποιημένα. Άρα η οικονομία έχει μεγαλύτερο όφελος.

Κεντρικό, λοιπόν, ζήτημα είναι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης να γίνει στρατηγείο και όχι πελατομάγαζο. Τι κίνητρα δίνουμε; Τα κίνητρα είναι η γη. Τα κίνητρα είναι το χαμηλό κόστος ενέργειας. Τα κίνητρα είναι η νέα φιλοσοφία στους συνεταιρισμούς: «Γιατί μιλώ τώρα και χρόνια για ενεργειακές κοινότητες;»

Η ενεργειακή κοινότητα θα ήταν και θα γίνει με εμάς το σύγχρονο κίνητρο του αγρότη, του κτηνοτρόφου και του μεταποιητή να μπει σε ευρύτερα συνεταιριστικά σχήματα. Διότι τεκμηριωμένα, με αυτή την επιλογή, θα έχει χαμηλότερο κόστος στην παραγωγή του.

Είναι, λοιπόν, μια άλλη φιλοσοφία που αφορά τη δίκαιη πράσινη μετάβαση και τον πυρήνα της κυκλικής οικονομίας. Δεν μπορείς να λες σε έναν αγρότη της Λάρισας: «Πρασίνισε την παραγωγή σου, αλλά την πράσινη ενέργεια, αντί να την παράγεις εσύ, θα την παράγει ο ολιγάρχης να στην πουλάει». Διαφωνούμε; Διαφωνούμε.

Αυτά τα εγκλήματα έγιναν εδώ και μας προσπέρασαν οι Πορτογάλοι, που έκαναν άλλα πράγματα και άλλες επιλογές, που φαίνονται και στην εξωστρέφειά τους, και στο κόστος ενέργειας, και στο πόσες ενεργειακές κοινότητες έχουν, και στη χαμηλή τους εξάρτηση από το φυσικό αέριο.

Άλλο ζήτημα: Τι παράγουμε; Υπάρχει σχέδιο μακροπρόθεσμο; Τι αξίζει να παράξει ένας αγρότης για να έχει προοπτική και ανταγωνιστικότητα τα επόμενα χρόνια; Ποιος θα το κάνει αυτό; Ποιος θα το κάνει, αν το κράτος δεν είναι δίπλα του;

Αγροτικές επιδοτήσεις. Έλυσαν το ζήτημα με την ΑΑΔΕ; Το πάρκαραν το ζήτημα; Ο ΟΠΕΚΕΠΕ; Γιατί οι αγρότες τα ξέρουν, οι κτηνοτρόφοι. Η υπόλοιπη κοινωνία δεν το γνωρίζει. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ δεν είναι μόνο για να πληρώνει. Είναι και για να κάνει άλλα πράγματα. Είναι και για να στηρίζει έργα υποδομών στην ελληνική περιφέρεια. Πού αλλού στην Ευρώπη έγινε τέτοια κυβερνητική επιλογή; Πουθενά.

Άρα, εμείς λέμε να κάνουμε, ό,τι κάνουν οι ευρωπαϊκές χώρες και μας καταγγέλλει η Νέα Δημοκρατία; Και η Νέα Δημοκρατία, πρωταγωνιστής του σκανδάλου, μας έκανε ευρωπαϊκή εξαίρεση και θέλει να τη χειροκροτήσουμε. Η επιλογή της έχει ήδη αποτύχει και το γνωρίζει ο αγροτικός κόσμος. Το γνωρίζει.

Ενέργεια: Εμείς δεν βάλουμε το θέμα του ειδικού φόρου στο αγροτικό πετρέλαιο από την αντλία; Εμείς δεν βάλουμε το ζήτημα του χαμηλού κόστους ενέργειας με στόχους συγκεκριμένους; Το λέω, δεν αφορά μόνο τους παραγωγούς. Αφορά όλη την κοινωνία, αλλά και τους παραγωγούς.

Να μειωθεί η ενέργεια 20% και 30% έως το 2030, με συγκεκριμένες παρεμβάσεις; Ποιες παρεμβάσεις; Να μειώσουμε την εξάρτηση τιμολόγησης από το χρηματιστήριο ενέργειας. Πώς; Με μακροπρόθεσμα συμβόλαια και σταθερές τιμές. Αυτά είναι ολοκληρωμένες παρεμβάσεις.

Και κάτι ακόμη: Διαχείριση υδάτων. Το βάλατε το θέμα. Μα εδώ, στο κορυφαίο ζήτημα της κλιματικής κρίσης, που έπρεπε να έχεις ολοκληρωμένο σχεδιασμό, έχουν απενταχθεί δεκάδες έργα διαχείρισης υδάτων από το Ταμείο Ανάκαμψης. Αποκαλύπτει εικόνες της αποτυχίας τους.

Γιατί λέω για μικρά φράγματα; Διότι όπου ακολουθήθηκε αυτό το μοντέλο, έφερε περισσότερα αποτελέσματα. Καλά τα μεγάλα έργα. Με τη σημερινή κρίση, δεν ξέρω την ανθεκτικότητά τους μακροπρόθεσμα. Ενώ τα μικρά φράγματα είναι πιο ασφαλείς επιλογές. Και αποδεικνύεται και πού έγιναν αυτές οι επιλογές.

Για να ανακάμψει ο πρωτογενής τομέας, θέλει και εργατικά χέρια. Θέλει περισσότερες διμερείς συμφωνίες. Θέλει ανθρώπους να εργάζονται. Εμείς πήγαμε από το «η θάλασσα δεν έχει σύνορα» στο άλλο άκρο. Βλέπουμε την πραγματικότητα. Βλέπουμε ποια είναι η οικονομική και παραγωγική πραγματικότητα.

Πρέπει, λοιπόν, να κάνουμε πολλά και να τα κάνουμε γρήγορα. Και θα τα κάνουμε, γιατί το ΠΑΣΟΚ ήταν και είναι το κόμμα της περιφερειακής ανάπτυξης. Και περιφερειακή ανάπτυξη χωρίς αγρότη, κτηνοτρόφο και μεταποιητή δεν μπορεί να υπάρξει.

Και κάτι ακόμη για τη Θεσσαλία, αλλά και για άλλες περιοχές, όπως είναι η Λέσβος, για τις ζωνόσους. Αυτή η επέκταση δεν αποδεικνύει την κατάρρευση των ελεγκτικών μηχανισμών; Πρώτη φορά είχαμε στην Ελλάδα αφθώδη πυρετό; Πρώτη φορά; Πολλές φορές είχαμε. Αλλά είχαμε και μηχανισμούς που πέτυχαν να μην υπάρξει διασπορά της ζωνόσου. Και σήμερα γέμισε η μισή Ελλάδα. 600.000 ζώα έχουν χαθεί.

Εμείς μιλάμε για αντικατάσταση του ζωικού κεφαλαίου, για κέντρα παραγωγής ζωικού κεφαλαίου, να προστατεύσουμε τις δικές μας φυλές. Μιλάμε για τοπικούς εμβολιασμούς όπου χρειαστεί, για να περιοριστεί η ζωνόσος και να μην υπάρξει επέκταση.

Τίποτα από αυτά δεν έχει γίνει. Γι' αυτό, λοιπόν, όλα τα θέματα έχουν απαντήσεις. Συγκεκριμένες και καθαρές. Διότι χωρίς ισχυρό πρωτογενή τομέα, χωρίς αξιοπρέπεια στον παραγωγό, η Ελλάδα θα γίνει δύο μεγάλα αστικά κέντρα, πέντε-έξι μικρότερα, και όλη η υπόλοιπη Ελλάδα θα ερημώσει. Αυτό δεν φιλοδοξούμε να είναι το μέλλον της πατρίδας μας.

Ε. ΛΕΛΕΔΑΚΗ(«The Caller.gr»): Κύριε Πρόεδρε, χθες δεσμευτήκατε για προσωρινή μείωση του ΦΠΑ στα βασικά αγαθά, καθώς και μείωση του ειδικού φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα. Πώς θα εξασφαλίσετε ότι αυτές οι μειώσεις θα φτάσουν στην τσέπη του καταναλωτή και δεν θα χαθούν στην αλυσίδα της αγοράς; Και τι διαφορετικό θα κάνετε από τη σημερινή Κυβέρνηση, ώστε να δουν ουσιαστικές μειώσεις στα ράφια οι πολίτες; Ευχαριστώ.

Ν. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Κυρία Λελεδάκη, αυτά είναι έκτακτα μέτρα, τα οποία πρέπει να χρησιμοποιεί κάθε κράτος, όπως χρησιμοποιούν και άλλα ευρωπαϊκά κράτη, για να συγκρατήσουν τιμές. Ήδη στο θέμα των καυσίμων υπάρχει σοβαρό ζήτημα στη ζήτηση λόγω του κόστους, άρα, έτσι κι αλλιώς θα υπάρχουν λιγότερα έσοδα.

Εμείς τι λέμε; Μπορεί να περάσει στις τιμές. Αν η Κυβέρνηση απαντά «όχι», το δεύτερο ερώτημα είναι «γιατί έχουμε μειωμένο ΦΠΑ στα νησιά;» Μα όταν λες ότι «δεν μπορώ να περάσω τον μειωμένο ΦΠΑ στη Θεσσαλονίκη, αλλά συγχρόνως μπορώ να τον περάσω στη Ρόδο», κάποιον κοροϊδεύεις. Ή τον κάτοικο της Ρόδου ή τον κάτοικο της Θεσσαλονίκης. Διάλεξε και πάρε.

Αν θέλετε την άποψή μου: όλους μας κοροϊδεύουν. Και μας κοροϊδεύουν γιατί; Όταν η Ευρώπη έδειξε την αλληλεγγύη της στην Κύπρο πριν από μερικούς μήνες, τις μέρες που είχε ξεκινήσει ο πόλεμος στο Ιράν, πήγα στην Κυπριακή Δημοκρατία και συνάντησα τον Πρόεδρο Νίκο Χριστοδουλίδη. Στο περιθώριο της συνάντησης μιλήσαμε για την οικονομική κατάσταση και την ακρίβεια στην Κύπρο και μου είπε: «Μειώσαμε πειραματικά τον ΦΠΑ και πέρασε στις τιμές».

Πώς πέρασε στις τιμές εκεί και δεν μπορούν εδώ; Έκαναν έλεγχο σε όλες τις αλυσίδες, κατέγραψαν τις τιμές των προϊόντων που θα μείωναν τον ΦΠΑ, ανακοίνωσαν απότομα το μέτρο, ξαφνικά. Όποιος δεν τον πέρασε, έκαναν έλεγχο και του έβαλαν πρόστιμο. Μα δεν ακούγεται πάρα πολύ απλό; Γιατί δεν γίνεται εδώ; Γιατί;

Θέλουμε κανόνες στην αγορά; Όλα αυτά που σας είπα: ενισχυμένη Επιτροπή Ανταγωνισμού, ο αυτόματος μηχανισμός φορολόγησης υπερκερδών, τι είναι; Η Επιτροπή Ανταγωνισμού ελέγχει κι όταν βλέπει ουρανοκατέβαρα κέρδη σε ολιγοπώλια, πατάει το κουμπί και η Κυβέρνηση αναγκάζεται να ενεργοποιήσει τον μηχανισμό φορολόγησης υπερκερδών. Άρα, η φορολόγηση δεν θα είναι στη διάθεση της κάθε Κυβέρνησης, θα είναι αναγκαστική επιλογή για να υπάρχει κοινωνική δικαιοσύνη και μπαμπούλας, για να μην έχουμε υπέρογκα κέρδη και ξαφνικές αυξήσεις στα προϊόντα και τις υπηρεσίες.

Επίσης, έλεγχο σε κάθε αλυσίδα της εφοδιαστικής αλυσίδας. Εγώ δεν πήγα πέρσι τιμολόγια για όσπρια στη Βουλή; 13 και 15 φορές περισσότερο από το χωράφι στο ράφι; Γιατί; Δεν υπάρχουν έλεγχοι σε όλους τους κρίκους της εφοδιαστικής αλυσίδας. Άρα η επιλογή του να μειώσεις ΦΠΑ στα βασικά αγαθά και ειδικό φόρο κατανάλωσης για όσο υπάρχει μια μεγάλη πίεση στις τιμές είναι μια επιλογή, που έκαναν και άλλα κράτη με επιτυχία. Δεν βλέπω, λοιπόν, τον λόγο να την αρνείται η σημερινή Κυβέρνηση.

N. ΡΟΥΜΠΟΣ («ΑΘΗΝΑΪΚΟ – ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ ΕΙΔΗΣΕΩΝ»): Καλησπέρα. Η φράση «είστε επικίνδυντοι» που χρησιμοποιήσατε χθες το βράδυ, απευθυνόμενος στη Νέα Δημοκρατία, μου θύμισε κάτι από Ανδρέα Παπανδρέου και Κώστα Λαλιώτη: «Θα δούμε το ΠΑΣΟΚ σε ρυθμούς σκληρού ροκ προεκλογικά;

N. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Όταν εργαλειοποιείς τα εθνικά θέματα για να δημιουργήσεις διλήμματα εκβιαστικά στην κοινωνία, τότε ο ρόλος σου είναι επικίνδυνος. Δεν έχεις όριο, δεν έχεις μέτρο. Άρα κ. Ρούμπο, δεν είναι οι χαρακτηρισμοί που κάνουν τις πράξεις, είναι οι πράξεις που προκαλούν τους χαρακτηρισμούς.

Πως μπορώ να περιγράψω μια Κυβέρνηση, όταν όταν έχουμε αποκαλύψει τόσες εστίες διαφθοράς; Και μετά, όταν έρθει η ώρα της Δικαιοσύνης, εργαλειοποιεί το άρθρο 86 για να δέσει τα χέρια της και να μην ελεγχθούν οι Υπουργοί της. Πώς μπορώ να περιγράψω μια Κυβέρνηση που έχει φτιάξει στα social media έναν στρατό κουκουλοφόρων; Πώς μπορώ να περιγράψω μια Κυβέρνηση που χρησιμοποίησε χρήματα εταιρειών για να συγκροτήσει επικοινωνιακούς βραχίονες; Πώς μπορώ να περιγράψω έναν Πρωθυπουργό, που είπε στους βουλευτές του «δεν σας εμπιστεύομαι, να κοιμηθείτε νωρίς, να ψηφίσετε επιστολικά για να σας ελέγξω»; Πότε ξαναγίναν αυτά τα πράγματα; Πότε ξαναγίναν αυτά τα πράγματα;

Εδώ έφτασε στο σημείο να «καρφώσουν» το λογισμικό predator στους Αρχηγούς των Ενόπλων Δυνάμεων - άστε με εμένα-, στους 4 Αρχηγούς των Ενόπλων Δυνάμεων! Και να θεωρούν ότι αυτό δεν είναι εθνικό ζήτημα, δεν είναι κατασκοπεία, δεν υπονομεύει τα εθνικά συμφέροντα. Πώς μπορώ να τους περιγράψω;

Άρα, ας αφήσουμε στην άκρη τους χαρακτηρισμούς, οι πράξεις είναι αυτές που τους προκαλούν. Γι' αυτό ο αγώνας μας είναι η πολιτική αλλαγή. Είναι η ήττα του σημερινού συστήματος εξουσίας, που νιώθει ότι δεν το ακουμπάει κανένας, ότι δεν έχει κανένα όριο, ότι όλα μπορούν να γίνουν χωρίς κανένας να λογοδοτεί. Αυτό δεν είναι ποιοτική δημοκρατία. Δεν είναι ποιοτική δημοκρατία, γι' αυτό νομίζω ότι η χώρα πρέπει και θα αγωνιστούμε να αλλάξει πορεία.

N. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ («NEWS 24/7»): Κύριε Πρόεδρε, καλησπέρα. Η πιο επιτυχημένη προοδευτική Κυβέρνηση στην Ευρώπη είναι, κατά γενική ομολογία, αυτή της Ισπανίας, η Κυβέρνηση του Πέδρο Σάντσεθ, εκεί όπου το Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα συνεργάζεται με την Αριστερά. Ανάλογα παραδείγματα υπήρχαν και στην Πορτογαλία, την οποία επικαλεστήκατε ουκ ολίγες φορές στη μέχρι στιγμής της ομιλίας σας. Δεν είναι ένας μπούσουλας αυτός για εσάς, κ. Πρόεδρε, για τις μετεκλογικές συνεργασίες; Δεν είναι πιο φυσικό πολιτικά η Σοσιαλδημοκρατία να συνεργάζεται με την Αριστερά και όχι με τη Δεξιά;

N. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Αυτό που λέτε, είναι λογικό. Αλλά η Αριστερά δεν είναι μία. Και στην Πορτογαλία συνεργαζόμασταν με την Αριστερά, έπρεπε η Κυβέρνηση και συνεργαστήκαμε με ένα άλλο κόμμα της Αριστεράς. Έχει να κάνει με ποια Αριστερά μιλάτε.

Αν είναι μια Αριστερά που έχουμε κοινές αγωνίες για τα εθνικά θέματα, αν έχουμε κοινές αγωνίες για τα ζητήματα που αφορούν την οικονομία, την παραγωγή, το κοινωνικό κράτος, είναι προφανές ότι μπορούμε να συνεργαστούμε. Άλλωστε και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, τα Σοσιαλδημοκρατικά κόμματα έχουν πραγματικά κάποιες προτεραιότητες που τους έχει και η Αριστερά και οι Πράσινοι και οι Φιλελεύθεροι. Δεν είναι, όλοι το ίδιο. Και υπάρχουν πολλές ευρωπαϊκές εμπειρίες, και στην Ισπανία και στην Πορτογαλία και σε άλλες χώρες που η Σοσιαλδημοκρατία έμεινε ισχυρή.

Αλλά με την ευκαιρία του ερωτήματός σας, θέλω να πω και κάτι που αφορά την προπαγάνδα της Νέας Δημοκρατίας. Ξέρετε, πολλές φορές προσπαθεί η Νέα Δημοκρατία να μας βάλει σε μια θέση απολογούμενου για την θέση της ισπανικής Κυβέρνησης δηλαδή ότι «αυτά που κάνει η Ισπανία και πώς τα βλέπετε, πώς τα αντιμετωπίζετε, που είναι Σοσιαλδημοκράτες». Χωρίς, βέβαια, η ίδια ποτέ να απολογείται για τα πεπραγμένα Κυβερνήσεων που Πρωθυπουργοί είναι εκπρόσωποι του Λαϊκού Κόμματος.

Εγώ δεν λέω, ας το κάνουν, αλλά ας το κάνουν με αλήθειες. Και θέλω να ξεκαθαρίσω κάποια πράγματα σε αυτό το θέμα. Άκουγα μετά το Συνέδριο της Βαρκελώνης ότι «καλά, φωτογραφίζεστε με τον Σάντσεθ, ο οποίος εξοπλίζει την Τουρκία;», θα το ακούσατε κι εσείς. Μάλιστα, μου το είπε ένας συνάδελφός σας προχθές που βρεθήκαμε σε συνάντηση που είχαμε την Παρασκευή.

Η συμφωνία εξαγωγής τεχνολογίας των 2 πολεμικών πλοίων που κατασκευάζονται στην Τουρκία, έγινε στην Ισπανία επί Κυβέρνησης Ραχόι Προέδρου του Λαϊκού Κόμματος. Αυτό είναι το ένα.

Το δεύτερο; Μα η ισπανική Κυβέρνηση δεν έχει παρουσιάσει πολλές φορές τον Πρόεδρο -τον πρώην Πρόεδρο, γιατί είχαμε εξελίξεις στην Τουρκία- του κεμαλικού Κόμματος, ως έναν συνομιλητή της Κυβέρνησης όταν είναι ο πιο στρατηγικός αντίπαλος του Ερντογάν; Ξέρετε, η προπαγάνδα έχει τα όριά της.

Η Ισπανία δεν βρέθηκε στην Κύπρο μαζί με τη Γαλλία όταν χρειάστηκε να επιβεβαιώσουμε την ευρωπαϊκή αλληλεγγύη;

Και κάτι ακόμη που για μένα είναι ιστορικό: είναι πραγματικά απαράδεκτο να ξεχνάμε ποιοι έβαλαν πλάτη στην Ελλάδα τα δύσκολα χρόνια του Μνημονίου. Ποιες Κυβερνήσεις, όταν το Λαϊκό Κόμμα πίεζε για ακόμη πιο σκληρή λιτότητα, στήριξαν την Ελλάδα για να υπάρχει ένα κοινωνικό πρόσωπο στην πολιτική. Ήταν οι Σοσιαλδημοκράτες, ήταν οι Κυβερνήσεις του Νότου, ήταν ο Ολάντ. Και η προπαγάνδα, λοιπόν, έχει τα όριά της!

Γιατί έχουμε μνήμη και θυμόμαστε. Ποια πολιτική ομάδα και ποια οικογένεια στήριξε την Ελλάδα στην πιο δύσκολη οικονομική της φάση; Και ποια πολιτική οικογένεια, που συγγενόν Κόμμα είναι η Νέα Δημοκρατία, πίεζε με κάθε τρόπο να έχουμε ακόμα πιο σκληρή λιτότητα; Να μην τα ξεχνάμε, γιατί, όπως είπα και πριν, η προπαγάνδα έχει τα όριά της.

Θ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ («ΧΡΟΝΟΣ ΤΗΣ ΚΟΖΑΝΗΣ»): Ευχαριστώ, καλό μεσημέρι και από εμένα. Κύριε Πρόεδρε, το ΠΑΣΟΚ υποστηρίζει ότι διαθέτει διαφορετικό σχέδιο για τη Δυτική Μακεδονία από αυτό που διαθέτει και υλοποιεί η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Θα ήθελα να μου πείτε μια μεγάλη απόφαση της Κυβέρνησης για την περιοχή της Δυτικής Μακεδονίας που θα ανατρέπατε και μια κυβερνητική επιλογή την οποία θεωρείτε σωστή και θα τη διατηρούσατε. Ευχαριστώ.

N. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Στη Δυτική Μακεδονία κάναμε ένα περιφερειακό Συνέδριο στην Κοζάνη όπως γνωρίζετε, και παρουσιάσαμε ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα τοπικής περιφερειακής ανάπτυξης, διότι η Περιφέρεια καταρρέει δημογραφικά και αναπτυξιακά. Η άναρχη και χωρίς σχέδιο απολιγνιτοποίηση κλιμάκωσε το πρόβλημα που ήδη υπήρχε.

Εμείς τι λέμε; Καταρχάς: Ναι στη δίκαιη πράσινη μετάβαση. Έχουμε δίκαιη και πράσινη μετάβαση; Δίκαιη είναι η καταστροφή μιας Περιφέρειας; Όχι, είναι άδικη. Είναι πράσινη όταν μετατρέπεις μια μονάδα φυσικού αερίου, την πιο προηγμένη της χώρας, σε μονάδα φυσικού αερίου, κάνοντας ακόμα μεγαλύτερη την εξάρτηση στο εισαγόμενο φυσικό αέριο; Οι Γερμανοί γιατί χρησιμοποιούν τα απώτατα όρια που

επιτρέπει η Ευρωπαϊκή Ένωση για να κάνουν πιο ομαλή απολιγνιτοποίηση διατηρώντας τις πιο σύγχρονες μονάδες τους;

Εμείς λέμε να κάνουμε αυτό που κάνει η Γερμανία, ειδικά για την 5η μονάδα της Πτολεμαΐδας. Και συγχρόνως να δώσουμε κίνητρα για πραγματικές παραγωγικές επενδύσεις. Παραγωγική επένδυση δεν είναι να κάνουμε μια ζώνη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας τη Δυτική Μακεδονία, που απλά μπορεί να μετεξελιχθεί ως μια πρίζα για την υπόλοιπη Ελλάδα. Να γίνουν και τέτοιες επενδύσεις, όχι όμως μόνο τέτοιες επενδύσεις.

Χρειάζεται πρωτογενής τομέας, μεταποίηση. Πρέπει να επενδύσουμε στον τουρισμό. Η Δυτική Μακεδονία έχει ένα εξαιρετικό φυσικό περιβάλλον, εξαιρετικό φυσικό περιβάλλον. Ποια είναι η κατάσταση στα δάση μας στη Δυτική Μακεδονία; Έχουμε επενδύσει στον περιπατητικό τουρισμό; Έχουμε επενδύσει σε εναλλακτικές μορφές τουρισμού, ενώ καταρρέει η Καστοριά, καταρρέει η Φλώρινα, που θα μπορούν σε αυτούς τους τομείς να πρωταγωνιστήσουν πανελλαδικά; Σας λέω κάποια ψήγματα όσων είπαν όχι μόνο εμείς, και ειδικοί που ήρθαν και μίλησαν για την Περιφέρειά σας. Αν συνεχίσουμε στον σημερινό δρόμο της άναρχης και χωρίς σχέδιο απολιγνιτοποίησης, το μόνο που θα καταφέρουμε θα είναι η μεγαλύτερη γεωπολιτική εξάρτηση, η περισσότερη ενεργειακή φτώχεια, οι μεγαλύτερες κοινωνικές ανισότητες, και η καταστροφή της περιφέρειας. Και τα τέσσερα αυτά μπορούν να αλλάξουν με μια άλλη πολιτική, όπως αυτή που περιγράψαμε στο Περιφερειακό Συνέδριο Δυτικής Μακεδονίας, και όπως αυτά που σήμερα σας παρουσίασα ως κεντρικές επιλογές.

Δ. ΜΑΚΡΗ («ΔΙΟΝ ΤΥ»): Καλό απόγευμα και από εμένα. Να πάμε από τη Δυτική Μακεδονία λίγο πιο βόρεια, στα Δυτικά Βαλκάνια. Μας είπατε προηγουμένως τη θέση σας σχετικά με το πού μπορεί να πάει η αμυντική προσέγγιση, η χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εκεί όμως, στα Δυτικά Βαλκάνια, φαίνεται ότι χάνει έδαφος η Ευρωπαϊκή Ένωση και αν υπάρξουν κονδύλια τα οποία θα στραφούν αλλού, προς την αμυντική θωράκιση δηλαδή, και χαθούν από τα Δυτικά Βαλκάνια, ο χώρος θα αφεθεί ακόμη περισσότερο σε άλλες δυνάμεις.

Και βεβαίως σε μια περιοχή που κι εμάς εδώ, τη Θεσσαλονίκη, μας ενδιαφέρει ιδιαίτερα. Ευχαριστώ.

Ν. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Θα απαντήσω σε αυτή την ερώτηση με την προηγούμενη ιδιότητά μου, αυτή του Ευρωβουλευτή. Που είχα την τύχη για αρκετά χρόνια να είμαι ο εισηγητής από την πλευρά των Σοσιαλιστών για το φάκελο του Μαυροβουνίου. Και μέσω της παρουσίας μου σε όλα τα φόρουμ που αφορούσαν τα Δυτικά Βαλκάνια, νομίζω ότι έχω την άποψη και τη γνώση να σας πω ότι, ακόμη και σε εποχές που δίναμε πάρα πολλά χρήματα, δεν είχαμε το ανάλογο αποτέλεσμα. Δεν φτάνουν μόνο τα χρήματα, δεν φτάνουν μόνο οι υποδομές.

Το κράτος, το κράτος δικαίου, τα ανθρώπινα δικαιώματα, είναι πολύ κρίσιμοι παράγοντες για να φτάσουν τα Δυτικά Βαλκάνια πιο κοντά στον αξιακό κώδικα της Ευρώπης, και όχι να πάνε κοντά στον αξιακό κώδικα τρίτων χωρών που δεν έχουν καμία σχέση με τις δικές μας αρχές και τις δικές μας αξίες, σε επίπεδο κράτους δικαίου, ποιότητας δημοκρατίας, και σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Όπως είπα και πριν, η Ευρώπη πρέπει να επενδύσει στην άμυνα και την ασφάλεια. Καταλαβαίνω ότι υπάρχουν ενστάσεις, αλλά πρέπει να δούμε τα πράγματα μακροπρόθεσμα. Δεν μπορεί στη Βόρεια Αφρική να υπάρχουν σοβαρές εξελίξεις και να κάνεις ότι δεν βλέπεις, ή αν κάποια χώρα, όπως η Γαλλία έχει μια ιστορική σχέση, να παίζει κάποιο ρόλο. Το ίδιο και στη Μέση Ανατολή, το ίδιο και σε άλλες περιφέρειες του κόσμου.

Η Ευρώπη πρέπει να είναι αυτοδύναμη. Και αυτοδύναμη σημαίνει να προχωρήσει με τους ίδιους όρους και τους ίδιους κανόνες στη συγκρότηση εργαλείων αλληλεγγύης, ώστε να αποκτήσει αυτονομία, ενεργειακή, παραγωγική, αμυντική. Και συγχρόνως, περισσότερη δημοκρατία, πιο ισχυρή δημοκρατία.

Η σημερινή Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει αποτύχει. Ποια είναι η πρότασή μου; Στις επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές, όλες οι δυνάμεις απέναντι στο Λαϊκό Κόμμα και την ακροδεξιά να έχουν έναν υποψήφιο. Και να κάνουν μια προγραμματική συμφωνία για το μέλλον της Ευρώπης πριν τις ευρωπαϊκές εκλογές, η οποία θα ανακοινωθεί και θα παρουσιαστεί σε όλους τους ευρωπαϊκούς λαούς. Σήμερα δεν μπορούμε να σχεδιάσουμε, διότι μαθηματικά υπάρχει πρόβλημα.

Όταν ήμουν Ευρωβουλευτής, μπορούσαμε να πιέσουμε το Λαϊκό Κόμμα με μια άλλη συμμαχία, οι Σοσιαλδημοκράτες, με τους Πράσινους, τους Φιλελεύθερους, την Αριστερά. Τώρα όμως δεν βγαίνει μαθηματικά. Οι πολιτικές προχωρούν είτε με συνεργασία Σοσιαλδημοκρατίας – Λαϊκού Κόμματος ή Λαϊκού Κόμματος – Ακροδεξιάς. Γιατί το Λαϊκό Κόμμα, προσπαθώντας να ανακόψει τις δυνάμεις της ακροδεξιάς, συνεχώς έχει την ατζέντα της ακροδεξιάς σε πολύ σοβαρά θέματα.

Άρα, πέρα από το επιμέρους των Δυτικών Βαλκανίων, για να σχεδιάσουμε σωστά και μακροπρόθεσμα, χρειάζονται καθαρές λύσεις πριν τις ευρωπαϊκές εκλογές του 2029, και όχι μπαλώματα και μικροσυμβιβασμοί. Δεν ξέρουμε ποια θα είναι η Ευρώπη τότε, ούτε ποιοι θα είναι οι πρόεδροι, ή οι καγκελάριοι στις ισχυρές χώρες της Ευρώπης. Γι' αυτό, πριν πεινάσεις, μαγειρεύεις.

Και κάτι ακόμη για τα Δυτικά Βαλκάνια. Υπάρχουν κυβερνήσεις που δεν δείχνουν διάθεση συνεργασίας, που βλέπουν την Ευρώπη ως ένα ταμείο. Ο στόχος δεν είναι να τους φέρουμε κοντά μας κάνοντας τα στραβά μάτια, αλλά να τους φέρουμε κοντά μας με κανόνες, σεβασμό των μειονοτήτων, σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και όχι να ασκούν πολιτικές που δεν έχουν καμία σχέση με την Ευρώπη, αλλά συγχρόνως να τους δίνουμε μερικά δισεκατομμύρια. Είναι λάθος, όχι μόνο συμβολικό, είναι λάθος παράδειγμα, είναι ουσιαστικό λάθος.

Γ. ΤΣΑΤΣΑΝΗ («ΕΡΤ 3»): Γεια σας, κύριε Πρόεδρε. Πριν έρθω στην αίθουσα, είδα ότι ο Πρωθυπουργός σας απάντησε τελικά και το λογισμικό, το κεντρικό λογισμικό, στην ασπίδα του Αχιλλέα θα είναι ελληνικό. Ο πηγαίος κώδικας θα είναι ελληνικός.

Εσείς, από εδώ, από τη Θεσσαλονίκη, ανεβάσατε στο τέρμα, στο peak θα έλεγα, τους τόνους. Είπατε ότι είναι θέμα εθνικής ασφάλειας αν δεν είναι έτσι τα πράγματα. Και αναρωτιέμαι, δεν είχατε τη σωστή ενημέρωση; Ξέρατε κάτι και κινδυνολογήσατε; Βιαστήκατε;

Πριν από λίγη ώρα, απαντώντας σε ερώτηση συναδέλφου, είπατε «όταν τα εθνικά θέματα εργαλειοποιούνται». Έχουμε κάτι αντίστοιχο εδώ; Και λύστε μου μια απορία, επειδή το άκουσα και το είδα να μπαίνει και σε τίτλο: το τελευταίο μίλι είναι εμπνευσμένο από το πράσινο μίλι;

Ν. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Όπως γνωρίζετε, είμαστε αξιωματική αντιπολίτευση. Και όταν ο Υπουργός Άμυνας, ο κύριος Δένδιας, λέει ότι αν δεν έχουμε πρόσβαση, δεν έχουμε τον κώδικα, θα είμαστε σε ομηρία, ακόμη και από φίλια δύναμη. Και υπάρχει συνέντευξη πολύ σημαντικού προσώπου από το Ισραήλ, σε μια έγκριτη εφημερίδα, που λέει ακριβώς το αντίθετο, αν δεν ρωτούσαμε, δεν θα κάναμε σωστά τη δουλειά μας. Νομίζω ότι λειτουργήσαμε θεσμικά, ουσιαστικά, σοβαρά.

Θα κριθούν, λοιπόν, οι δεσμεύσεις του Πρωθυπουργού. Θα κριθούν και τα λεγόμενά του σήμερα. Διότι πολλές φορές είπε πολλά που αφορούσαν τα εθνικά θέματα και έγιναν ακριβώς τα αντίθετα. «Ήρεμα νερά». Γιατί σήμερα δεν μιλάει για «ήρεμα νερά»; Του φταίει η αντιπολίτευση; Ή τα επικοινωνιακά του παιχνίδια;

Καλώςδιο. Είναι κινδυνολογία η πραγματικότητα στο καλώςδιο; Θυμάστε ποτέ δημόσια σύγκρουση Κυπριακής Δημοκρατίας – Ελληνικής Κυβέρνησης; Εγώ δεν θυμάμαι ποτέ. Ποια λοιπόν κινδυνολογία; Και ποιος μιλάει για κινδυνολογία; Ο άνθρωπος που στο βωμό να δημιουργήσει άλλο εκβιασμό, εργαλειοποιεί τα εθνικά θέματα με μπροστάρη τον κύριο Φλωρίδη;

Δεν υπάρχει καμία κινδυνολογία. Υπάρχει ο ρόλος της θεσμικής αξιωματικής αντιπολίτευσης, που εντόπισε μια διαφορετική ανάγνωση ενός πολύ ουσιαστικού θέματος, που εμείς είχαμε στηρίξει και οφείλαμε με τον ρόλο μας να το αναδείξουμε για να έχουμε καθαρές απαντήσεις. Αν είναι καθαρές οι απαντήσεις, θα κριθεί το επόμενο διάστημα.

Διότι και στο καλώςδιο, πολλές φορές ο Πρωθυπουργός είπε «ναι, έρχεται, ποντίζεται, ολοκληρώνεται», αλλά καλώςδιο ακόμα δεν έχει ποντιστεί. Άρα, εμείς θα κάνουμε τη δουλειά μας σωστά, ειδικά για αυτά τα ευαίσθητα εθνικά ζητήματα και η κυβέρνηση θα κριθεί από το αν υπάρχει αξιοπιστία σε αυτά που λέει κάθε φορά ο Πρωθυπουργός.

Γ. ΤΣΑΤΣΑΝΗ: Για το μίλι, κύριε Πρόεδρε, που είπατε. Για το τελευταίο μίλι.

Ν. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Ελπίζω ότι η λαϊκή ετυμηγορία θα είναι τέτοια ώστε να ολοκληρωθεί η διακυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Και αν τα επόμενα μίλια, και όχι ένα, είναι πράσινα, και αυτό είναι

στο χέρι του ελληνικού λαού. Εμείς σήμερα ολοκληρώνουμε μια ευθύνη: τον οδικό χάρτη της πολιτικής αλλαγής. Το αν λοιπόν αυτός ο χάρτης στη διαδρομή του θα έχει βάψει με πράσινο την πορεία, αυτό θα το επιλέξει ο κόσμος, δίνοντάς του την εμπιστοσύνη, δίνοντάς σε εμάς την εμπιστοσύνη του.

Κ.ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ: Έχουμε καλύψει 2 ώρες και 40 λεπτά. Μπαίνουμε στην τελική ευθεία. Πρόεδρε πάμε λίγο ακόμα, νομίζω. Κάποια λεπτά ακόμα μπορούμε; Πάμε λίγο ακόμα.

Χ. ΜΠΕΧΛΙΒΑΝΟΣ («LARISSANET»): Ευχαριστώ. Κύριε Πρόεδρε, τα χωριά στην επαρχία μαραζώνουν, όπως ξέρετε, ενώ πολλά στις μέρες μας δεν έχουν ούτε καφενείο ανοιχτό. Στη Λάρισα και στην υπόλοιπη Θεσσαλία, ερήμωσαν χωριά, ακόμη και στον κάμπο μετά το Daniel, ενώ τα μεγάλα έργα για τη θωράκιση της περιοχής μας δεν έχουν ξεκινήσει ακόμη.

Στην ομιλία σας χθες το βράδυ, εστιάσατε στη στήριξη των μικρών καφενείων και παντοπωλείων στα μικρά και ορεινά χωριά, με σκοπό, φαντάζομαι, την αναζωογόνηση της υπαίθρου και την αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος.

Θέλω να σας ρωτήσω: ποιες είναι οι προτάσεις του ΠΑΣΟΚ για μια ανθεκτική και με μέλλον επαρχία; Και εάν υπάρξει νέα πολιτική αλλαγή, μπορείτε να μας αναλύσετε τις παρεμβάσεις σας και ποια θα είναι η πρώτη για να ξαναζωντανέψουν τα χωριά; Ευχαριστώ.

Ν. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Επειδή ήδη έχω πει πάρα πολλά για τον πρωτογενή τομέα, τη μεταποίηση, τα 12 περιφερειακά μας σχέδια, τις ενεργειακές κοινότητες, που όλα αυτά είναι πολύ κρίσιμοι παράγοντες και συντελεστές πραγματικά αναπτυξιακής πορείας της ελληνικής περιφέρειας, θέλω να σταθώ λίγο στο κοινωνικό ζήτημα.

Πείτε λοιπόν ότι τα λύνουμε αυτά τα θέματα και δημιουργούμε τους πυλώνες περιφερειακής ανάπτυξης για να έχουν προοπτική οι παραγωγοί στον τόπο τους. Μπορείς να μένεις σε ένα χωριό χωρίς Κέντρο Υγείας; Χωρίς καλό δημόσιο σχολείο για τα παιδιά σου κοντά; Χωρίς καφενείο; Χωρίς παντοπωλείο; Χωρίς στήριξη της γυναίκας που επιλέγει να μένει στην περιφέρεια;

Εγώ συναντώ χωριά που τα νέα κορίτσια επιλέγουν να φύγουν και να μην επιστρέψουν. Και τα νέα αγόρια μου λένε: «Πρόεδρε, πώς θα κάνουμε οικογένεια; Δεν υπάρχουν γυναίκες στα χωριά». Τον σκεφτήκαμε αυτόν τον παράγοντα; Να δώσουμε χώρο στη γυναίκα της περιφέρειας; Με γυναικείους συνεταιρισμούς; Με πολιτισμό; Βελτιώνοντας τη ζωή της; Βελτιώνοντας τη ζωή των παιδιών της;

Οι κοινωνικοί παράγοντες είναι το ίδιο σημαντικοί με τους οικονομικούς παράγοντες. Και αν θέλουμε να μιλήσουμε με ειλικρίνεια, όλες οι δημόσιες πολιτικές, οι κοινωνικές πολιτικές, δεν φέρουν αποτέλεσμα, διότι έχουν οριζόντιο χαρακτήρα. Πρέπει να σχεδιάσουμε μαζί με την αυτοδιοίκηση, βάσει των τοπικών κριτηρίων και χαρακτηριστικών κάθε περιοχής. Ακόμη και τα χωριά δεν είναι τα ίδια.

Έχω τη διάθεση, τον ζήλο και την αγάπη για την ελληνική ύπαιθρο, για να μη γίνουμε Νότια Ιταλία. Να δίνουμε τα σπίτια μας ένα ευρώ για να μην γκρεμιστούν ολόκληροι οικισμοί. Να υπάρχουν έρημες εκκλησίες, χέρσα χωράφια. Αυτό δεν είναι εμένα το όραμά μου για την Ελλάδα.

Το δικό μας όραμα: η ύπαιθρος θα αναπτύσσεται παράλληλα και αναλογικά με τα μεγάλα αστικά κέντρα, με τα δικά της χαρακτηριστικά, με τις δικές της ανάγκες, με τα τοπικά δεδομένα. Και πάντα σε συνεργασία με την αυτοδιοίκηση, που περιφρονεί η Νέα Δημοκρατία.

Κάθε έργο πρέπει να έχει μια προτεραιοποίηση. Γιατί απέτυχε το Ταμείο Ανάκαμψης; Να αλλάξει τη ζωή μας; Διότι δεν έγινε συζήτηση. Δεν υπήρξαν προτεραιότητες. Δεν υπήρξαν μεγάλες επιλογές που να δημιουργούν μια νέα αίσθηση στη διαβούλευση, στο σχεδιασμό, στην προτεραιοποίηση, που να κάνουν τις τοπικές κοινωνίες να έχουν φωνή, να ξέρουν ότι κάποιος τους ακούει.

Οι άνθρωποι της περιφέρειας νιώθουν περιφρόνηση. Αυτό με το ΠΑΣΟΚ θα αλλάξει, όπως άλλαξε και τη δεκαετία του '80, που η χώρα έκανε σοβαρά βήματα συστηματικής περιφερειακής ανάπτυξης, και στην υγεία, και στην παιδεία, και στην παραγωγή.

Β. ΒΕΓΙΡΗ («ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ»): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να επιστρέψουμε λίγο στα δημοσιονομικά. Ο κ. Πρωθυπουργός έχει επιλέξει και το τηρεί συστηματικά να προβαίνει σε πρόωρες

αποπληρωμές δόσεων του εξωτερικού χρέους. Μάλιστα, στις 17 Αυγούστου μάθαμε ότι επίκειται η πρόωρη αποπληρωμή άλλων 13 δισεκατομμυρίων ευρώ μέχρι το τέλος του 2026. Την ίδια ώρα, στο μεταξύ, σύμφωνα με στοιχεία που έγιναν γνωστά προ λίγων μόνο ημερών, το κράτος, το ελληνικό Δημόσιο, εντός συνόρων, συνεχίζει να χρωστάει πάνω από 3 δισ. σε προμηθευτές, φορολογούμενους και συνταξιούχους.

Αν υποθέσουμε ότι αύριο το πρωί είστε Πρωθυπουργός, εσείς θα δίνετε πρόωρα αυτά τα 13 δισ.; Ναι; Όχι; Καθόλου; Λιγότερο; Ποια είναι η δική σας προτεραιοποίηση;

N. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Προσέξτε: το κράτος πρέπει να αποπληρώνει το χρέος του, αλλά με προτεραιότητες που αφορούν την κοινωνία. Δηλαδή, δεν μπορεί να αυξάνεις το εσωτερικό χρέος, να υπονομεύεις επιχειρήσεις, προμηθευτές, για να δημιουργείς, αν θέλετε, μια πρόσκαιρη άποψη ότι τα πράγματα πάνε καλύτερα με το χρέος, που σε έναν μεγάλο βαθμό η εικόνα του βελτιώνεται λόγω του πληθωρισμού.

Όμως εμένα δεν μου αρέσει να απαξιώνω την οποιαδήποτε προσπάθεια. Η χώρα πρέπει να έχει σωστή δημοσιονομική διαχείριση. Η χώρα πρέπει να μειώσει το χρέος της. Αλλά για να τα πετύχουμε αυτά, θέλει ανάπτυξη. Γι' αυτό βάζω το ερώτημα: Μετά το Ταμείο Ανάκαμψης, τι; Real Estate; Αφελληνισμός; Όχι. Γι' αυτό βλέπετε ότι όλες μου οι προτάσεις είναι προτάσεις που δυναμώνουν την εγχώρια παραγωγή και την εξωστρέφεια, την καινοτομία, την έρευνα.

Μια δυναμική οικονομία είναι αυτή που μπορεί να λύσει και το κοινωνικό ζήτημα, αλλά και να αποπληρώσει ή να δημιουργήσει μια καλύτερη εικόνα για το χρέος της. Εκεί θα κριθούν τα πράγματα, και εκεί, νομίζω, είναι και η αποτυχία της κυβέρνησης. 80 δισεκατομμύρια είναι τα χρήματα που πήραν αυτά τα χρόνια, αλλά η παραγωγική βάση δεν αναβαθμίστηκε. Δεν έγινε πιο ανθεκτική. Αυτό είναι το πεδίο της μεγάλης χαμένης ευκαιρίας.

X. ΤΣΟΥΤΣΗΣ («ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΦΩΝΗ ΗΠΕΙΡΟΥ»): Κύριε Πρόεδρε, χθες στην ομιλία σας αναφερθήκατε στο ΕΣΥ. Θέλω να σας πάω λίγο στην Ήπειρο. Η εικόνα που επικρατεί στον χώρο της υγείας είναι ιδιαίτερα πιεστική. Στα νοσοκομεία της Άρτας και της Πρέβεζας υπάρχουν σοβαρά κενά σε ιατρικό προσωπικό, ενώ η κυβέρνηση επιχειρεί να καλύψει τις ανάγκες, κυρίως με προσωρινές λύσεις, όπως τα μπλοκάκια ή και οι συμβάσεις με τους ιδιώτες.

Την ίδια ώρα, το σύστημα γίνεται ολοένα και πιο συγκεντρωτικό, με τα νοσοκομεία των Ιωαννίνων και κυρίως των πανεπιστημιακών να δέχονται ολοένα μεγαλύτερη πίεση. Εάν το ΠΑΣΟΚ αναλάβει τη διακυβέρνηση της χώρας, ποιο είναι το συγκεκριμένο σχέδιό σας για να ενισχυθούν πραγματικά τα περιφερειακά, νομαρχιακά νοσοκομεία της Περιφέρειας; Να σταματήσει, δηλαδή, αυτή η διαρκής μεταφορά περιστατικών και προσωπικού προς το κέντρο.

Και παράλληλα, θέλω το σχόλιό σας για τη σημερινή κατάσταση της 6ης Υγειονομικής Περιφέρειας της χώρας. Εκτείνεται από την Ήπειρο, τη Δυτική Ελλάδα, μέχρι την Πελοπόννησο και τα Ιόνια Νησιά. Είναι λειτουργική; Θα κάνετε κάτι διαφορετικό σε σχέση με τον χάρτη και τις υγειονομικές περιφέρειες της πατρίδας μας; Ευχαριστώ.

N. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Σας ευχαριστώ για την ερώτηση, γιατί η υγεία είναι προτεραιότητα για εμάς. Το Εθνικό Σύστημα Υγείας είναι το μεγάλο έργο του ΠΑΣΟΚ, το έργο αυτό που έκανε κάθε Έλληνα να νιώθει ότι μπροστά στην ασθένεια δεν υπάρχουν πλούσιοι και φτωχοί. Παρόλο που τα τελευταία χρόνια η αποδυνάμωσή του έχει επαναφέρει αυτή την αντίληψη, αυτόν τον φόβο, αυτόν τον κίνδυνο.

Η κυβέρνηση απαξιώνει το ΕΣΥ, γι' αυτό είμαστε δεύτεροι σε ιδιωτικές δαπάνες υγείας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Μας ξεπερνούσε η Βουλγαρία, τώρα είμαστε μαζί. Και όχι μόνο δίνει χώρο στην ιδιωτική υγεία, δίνει χώρο και στην καρτελοποίηση της ιδιωτικής υγείας, όπως είπα προηγουμένως. Άρα τα κάνει ακόμη χειρότερα τα πράγματα.

Εμείς μιλάμε για έναν σύγχρονο, νέο υγειονομικό χάρτη, βάσει και της εμπειρίας του κορονοϊού, που τον ξεχάσαμε. Τι έγινε τότε; Μη έχοντας ένα ισχυρό δίκτυο πρωτοβάθμιας υγείας, όλο το φορτίο έπεσε στις κεντρικές μονάδες, στις νοσοκομειακές. Τι πρέπει να κάνουμε, λοιπόν; Να επενδύσουμε στην πρωτοβάθμια υγεία παντού. Να είναι ο κυματοθραύστης πριν κάποιος πάει στο νοσοκομείο.

Να αξιοποιήσουμε σύγχρονες τεχνολογίες, τηλεϊατρική, για να διευκολύνουμε και γιατρούς και ασθενείς σε απομακρυσμένες περιοχές. Να δώσουμε κίνητρα σε γιατρούς και νοσηλευτές σε απομακρυσμένες περιοχές,

στα νησιά, στεγαστικά, οικονομικά. Να είναι επιλογή ζωής και προοπτικής αυτή η επιλογή για έναν γιατρό ή έναν νοσηλευτή. Υπάρχει πολύ μεγάλο ζήτημα έλλειψης ανθρώπινου δυναμικού στη δημόσια υγεία.

Δείτε, λοιπόν, τι έγινε με τους νοσηλευτές και τα βαρέα και ανθυγιεινά. Πόσες φορές καταθέσαμε την τροπολογία, πόσες φορές μας την αρνήθηκε η Νέα Δημοκρατία, και όταν ήρθε η τροπολογία αυτή, έκαναν έναν απίστευτο μηχανισμό προπαγάνδας ότι τάχα δεν την ψηφίσαμε. Κινητοποίησαν ακόμη και επί πληρωμή συμβούλους του Υπουργού Υγείας. Δηλαδή, τους πληρώνει ο λαός όχι για να βοηθούν το ΕΣΥ, αλλά για να κάνουν προπαγάνδα. Και μένουν στις θέσεις τους.

Η υγεία χρειάζεται και αξιοκρατία. Αξιοκρατία παντού. Χρειάζεται καλύτερη διαχείριση των πόρων. Η υγεία χρειάζεται σχέδιο. Δεν μπορεί να λες ότι «δεν προσαρμόζομαι», μη βλέποντας τα σημερινά δημογραφικά της χώρας και τη γήρανση του πληθυσμού.

Μα ο νέος υγειονομικός χάρτης δεν θα σχεδιαστεί μόνο με το πού είναι μια πόλη, μια κωμόπολη ή ένα χωριό, αλλά και με τα δίκτυα μεταφορών και με την κατάσταση του πληθυσμού, -που είναι πολύ γερασμένος και που δεν είναι-. Αν δεν τα κάνουμε αυτά τώρα για να αποκτήσει ανθεκτικότητα και προοπτική το ΕΣΥ, τότε θα τα κάνουμε; Όταν όλοι θα έχουμε εξαρτήσει την υγεία μας από τον ιδιωτικό τομέα, που λόγω και της καρτελοποίησης θα γίνεται όλο και πιο ακριβός. Εμείς με αυτό διαφωνούμε, γι' αυτό έχουμε μια τελείως διαφορετική προσέγγιση από τη Νέα Δημοκρατία.

X. ΑΒΡΑΜΙΔΗΣ («JACOBIN»): Η μισή κυβέρνηση Μητσοτάκη αποτελείται από άτομα που αναδείχθηκαν χάρη στο ΠΑΣΟΚ: Πιερρακάκης, Χρυσοχοϊδης, Φλωρίδης, μερικά μόνο από τα παραδείγματα. Τους ανέβαζε πολιτικά το ΠΑΣΟΚ και μετά γίνονταν στυλοβάτες της δεξιάς. Σας ακούσαμε και σήμερα να μιλάτε ενάντια στη συγκυβέρνηση, με τη Νέα Δημοκρατία.

Σήμερα έχετε θωρακίσει το κόμμα. Μπορείτε να είστε βέβαιος ότι οι ψήφοι που θα δώσει ο κόσμος στο ΠΑΣΟΚ δεν θα καταλήξουν να στηρίζουν μια κυβέρνηση Νέας Δημοκρατίας; Ή, για να το πω αλλιώς, θα βάζατε το χέρι σας στη φωτιά ότι π.χ. του χρόνου, τέτοιο καιρό, η κυρία Διαμαντοπούλου, που εσείς επιλέξατε ως υπεύθυνη πολιτικού-στρατηγικού σχεδιασμού, δεν θα στηρίζει κάποια κυβέρνηση με τη Νέα Δημοκρατία; Το ίδιο ισχύει και για την κυρία Γιαννακοπούλου ως ερώτημα.

N. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Κύριε Αβραμίδη, στην πολιτική, και αυτό δεν αφορά μόνο το ΠΑΣΟΚ, αφορά όλα τα κόμματα, ο καθένας κάνει τις επιλογές του. Το ότι κάποιοι στο παρελθόν έκαναν την επιλογή να πάνε σε έναν πολιτικό χώρο, δε νομίζω ότι αφορά μόνο εμάς, ούτε την εποχή μας, ούτε το κόμμα μας. Αυτά γίνονταν πάντοτε. Το θέμα είναι πώς φεύγεις και πώς πας, και τι υπηρετείς.

Όταν, λοιπόν, κάποιος υπηρετεί τυφλά ένα σύστημα εξουσίας που έχει κάνει τη διαφθορά κανονικότητα, εκεί του ασκούμε κριτική. Και το λέω αυτό παρόλο που προσωπικά έμεινα στον χώρο μου σε πολύ δύσκολες συνθήκες, που αναγκάστηκα να απολογηθώ για πολιτικές που δεν είχα εγώ ασκήσει ποτέ, όταν άλλοι επέλεξαν τον εύκολο δρόμο. Και από τη μία, αλλά και από την άλλη, κ. Αβραμίδη.

Το ΠΑΣΟΚ έχει πάρει μια απόφαση. Αυτή η απόφαση είναι ομόφωνη, και αυτή η απόφαση για εμάς είναι πυξίδα των πολιτικών μας επιλογών. Και όλοι δίνουμε ενωμένοι τη μάχη. Όλες και όλοι δίνουμε ενωμένοι τη μάχη να φύγει η Νέα Δημοκρατία και να υπάρξει πολιτική αλλαγή.

Και θα σας πω και κάτι ακόμη: Την κανονικοποίηση της ακροδεξιάς την έκαναν οι μεταγραφές από την ακροδεξιά. Και χαίρομαι πάρα πολύ ότι το δικό μας κόμμα είναι το μόνο κυβερνητικό κόμμα που ουδέποτε έφερε στην αγκαλιά του στελέχη της ακροδεξιάς. Και όχι μόνο δεν έφερε στελέχη της ακροδεξιάς, αλλά δεν τα έκανε και πρωταγωνιστές της πολιτικής ζωής του τόπου, όπως έκαναν και οι προηγούμενοι και οι σημερινοί.

Η κανονικοποίηση της ακροδεξιάς έχει να κάνει με την ανοχή στην ακροδεξιά. Και αυτή η παράταξη, η δημοκρατική παράταξη, είχε πάντα μηδενική ανοχή στην ακρότητα και σε ιδέες μισαλλοδοξίας και απανθρωπιάς, που βλέπουμε και σήμερα να φωλιάζουν πονηρά, επικοινωνιακά, καθημερινά, με την ανοχή media και κυβερνώντων στη δημόσια ζωή του τόπου.

M. ΣΑΜΟΛΑΔΑ («CITY fm»): Κύριε Πρόεδρε, στο σχέδιο πρώτων παρεμβάσεων για τις 180 ημέρες, δεσμευτήκατε για επανασύσταση του Συμβουλίου Απόδημου Ελληνισμού με έδρα τη Θεσσαλονίκη. Θα

είναι θεσμός με πραγματικές αρμοδιότητες, προϋπολογισμό και λογοδοσία; Ή κυρίως συμβολική κίνηση; Πότε θα κατατεθεί το σχέδιο νόμου;

Και μια δεύτερη ερώτηση, αν μου επιτρέπετε, κύριε Ανδρουλάκη: Στις επικείμενες εκλογές θα επιλέξετε να διατηρήσετε την έδρα σας στην Α' Θεσσαλονίκης; Σας ευχαριστώ.

N. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Καταρχάς, το θέμα του απόδημου Ελληνισμού είναι ένα κορυφαίο ζήτημα, διότι τα τελευταία χρόνια της κρίσης χιλιάδες Ελληνόπουλα έφυγαν στο εξωτερικό για μια ευκαιρία. Πλέον έχουν κάνει οικογένειες. Στόχος της πολιτικής μας είναι τα παιδιά τους να μπορούν να μάθουν ελληνικά σε όποιο μέρος του πλανήτη κι αν βρίσκονται.

Άρα, προτεραιότητα της πολιτικής μας για τον Απόδημο Ελληνισμό είναι η γλώσσα και ο πολιτισμός. Οι άνθρωποι αυτοί θα έχουν δικαίωμα επιστολικής ψήφου, είχαν δικαίωμα ψήφου, στις επόμενες εθνικές εκλογές. Εμείς τι λέμε; Πρέπει να ενεργοποιήσουμε το Συμβούλιο για να μπορεί να γίνει πραγματική δουλειά σε βάθος στον Απόδημο Ελληνισμό και όχι όλα να στηρίζονται σε επικοινωνιακά δίκτυα, τα οποία μπορεί η εκάστοτε κυβέρνηση να επηρεάσει.

Θεσμική, λοιπόν, προσέγγιση του Απόδημου Ελληνισμού, και γι' αυτό είπα ότι μόλις μας δώσει ο λαός την εμπιστοσύνη του, θα προχωρήσουμε σε αυτή την κίνηση. Εδώ, από τη Θεσσαλονίκη. Ο Απόδημος Ελληνισμός έχει έναν ακόμη ρόλο: την επιρροή της χώρας.

Αυτή, λοιπόν, η πρωτοβουλία έχει να κάνει και με αυτό: Να οργανωθούμε σωστά, ώστε άνθρωποι που είναι σε κρίσιμες θέσεις, όχι μόνο κυβερνητικές, αυτοδιοικητικές, κοινωνικές, πολιτιστικές, να μπορούν να βοηθήσουν τη χώρα σε οργανωμένες εκστρατείες για τα εθνικά μας θέματα, για το περιβάλλον, για την οικονομία μας, για τον πολιτισμό μας, που μπορούν να συνεισφέρουν πολλαπλάσια μέσω της εμπειρίας και της δουλειάς τους στις χώρες που διαμένουν.

Φ. ΚΑΖΕΠΙΔΟΥ («THE OPINION»): Κύριε Πρόεδρε, σκοπεύετε να είστε εκ νέου υποψήφιος στη Θεσσαλονίκη;

N. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Αν θα είμαι ξανά υποψήφιος στη Θεσσαλονίκη, θα ανακοινωθεί όταν ανακοινώσουμε το ψηφοδέλτιό μας, θα ανακοινώσουμε πού θα είναι ο καθένας υποψήφιος και θα μάθετε σε ποιες περιφέρειες θα δηλώσω υποψηφιότητα.

P. ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΙΔΗΣ («ETHNOS.GR»): Καλησπέρα, κύριε Πρόεδρε. Παρουσιάσατε ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα για να κυβερνήσετε, αλλά φαίνεται ότι εδώ και αρκετά χρόνια το ζήτημα του ΠΑΣΟΚ δεν είναι το πρόγραμμά του. Φαίνεται ότι υπάρχουν προβλήματα τα οποία εδράζονται ακόμα και στο εσωτερικό του κόμματός σας. Ποιο ή ποια πιστεύετε ότι πρέπει να αλλάξετε μέσα στο Κόμμα σας, να αλλάξετε το ΠΑΣΟΚ, προτού επιχειρήσετε να φέρετε την πολιτική αλλαγή που ευαγγελίζεστε;

N. ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ: Το κόμμα μας λειτουργεί δημοκρατικά, θεσμικά. Έχει όργανα, συνέδρια, αποφάσεις, πρόγραμμα, στρατηγική, και κορυφαία στελέχη που δίνουν τον αγώνα στη Βουλή και στην κοινωνία. Δεν είναι ένα Κόμμα σφραγίδα, ούτε one man show. Και το λέω αυτό, διότι ακούω συνεχώς σενάρια, «με ποιον θα πάτε, τι θα κάνετε;», αντί να μείνουμε στην ουσία.

Η ουσία είναι αυτή: μπορεί αυτό το Κόμμα να κυβερνήσει; Βεβαίως μπορεί να κυβερνήσει, γιατί έχει πρόγραμμα, στελέχη, και πολιτική αυτονομία. Όπως ακούσατε προηγουμένως και από τον συνάδελφό σας, κάποιοι κάνουν σενάρια με πρόσωπα, με στελέχη του ΠΑΣΟΚ, με σημερινούς βουλευτές, και απαντάω ξεκάθαρα: Το ΠΑΣΟΚ ενωμένο θα δώσει τη μάχη. Ενωμένο θα κερδίσει.

Καταλαβαίνω την προσπάθεια, συνεχώς η Κυβέρνηση και άλλοι να προσπαθούν να δημιουργήσουν ένα θολό τοπίο. Το ΠΑΣΟΚ στο Συνεδριό του πήρε καθαρές αποφάσεις, ομόφωνες. Όλα τα στελέχη του θα δώσουν τη μάχη της πολιτικής αλλαγής. Και το έχουν αποδείξει και μέχρι σήμερα, με τη δημόσια παρουσία τους, όλοι οι βουλευτές, όλο το πολιτικό συμβούλιο, τα μέλη της Κεντρικής Επιτροπής, ο αγώνας τους είναι απέναντι στη Νέα Δημοκρατία.

Γι' αυτό, λοιπόν, μην ψάχνετε μέσα στο ΠΑΣΟΚ ρωγμές. Αλλού υπάρχουν οι ρωγμές, όπως παρουσιάστηκαν τις τελευταίες ημέρες, από στελέχη που ξαφνικά έπαψαν να είναι στελέχη μέσα σε λίγες ώρες.

Κ. ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ: Νομίζω ότι φτάσαμε στο τέλος. 3 ώρες και 3 λεπτά κράτησε η συνέντευξη. Νομίζω απαντήθηκαν πάρα πολλές ερωτήσεις, 42 ερωτήσεις για την ακρίβεια, και νομίζω με αρκετή διάρκεια η καθεμία και ανάλυση και για το πρόγραμμα και για το πολιτικό σκηνικό. Θέλουμε να σας ευχαριστήσουμε όλους για τη σημερινή παρουσία σας.

Καλή συνέχεια, ευχαριστούμε πολύ.